

A
GLÓRIÁS MERCEG

SZENT IMRE EMLÉKKÖNYV
ELEMI ISKOLÁK SZÁMÁRA

SZERKESZTETTE

POHÁRNOK JENŐ



BUDAPEST

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

A
GLÓRIÁS MERCEG

SZENT IMRE EMLÉKKÖNYV

ELEMI ISKOLÁK SZÁMÁRA

SZERKESZTETTE

POHÁRNOK JENŐ



SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

Nihil obstat.

Dr. Michaël Marzell
censor dioecesanus.

Nr. 721.

Imprimatur.

Strigonii, die 27. Februarii, 1930.

Dr. Stephanus Breyer
eppus, vic. gen. ad int.

Kiadja a Szent István-Társulat.

STEPHANEUM NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ R. T.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utcá 28. szám. — Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.

A GLÓRIÁS HERCEG.

(Szent Imre élete verses regében, nyolc színpadi jelenettel.)

Irta : *Pohárnok Jenő.*

SZEREPLŐK :

REGÉLŐ	UDVARHÖLGYEK
ISTVÁN KIRÁLY	DAJKA
GIZELLA KIRÁLYNÉ	APRÓDOK
IMRE HERCEG	JOBBÁGY
GELLÉRT ATYA	MÁRTON, lovász
ANDRÁS	ANGYALOK
LEVENTE	(Esetleg : TESTŐRÖK)
BÉLA	

ELSŐ JELENET.

REGÉLŐ, KIRÁLYNÉ, ISTVÁN KIRÁLY, UDVARHÖLGY.

(A Regélt legjobban elhelyezni a színpad előtt jobbról vagy balról egy kis külön dobogón. Kis asztalkán kitömött bagoly áll és mécses vagy gyertya ég. Ha nem lehet elhelyezni a színpadon kívül, akkor a színpad jobb vagy bal első sarkában kap helyet kis asztalával és hogy mikor marad ott vagy mikor megy el, azt a darab végén az utasításban találjuk meg. Itt úgy van írva, hogy a színpadon kívül ül a Regélő. A Regélő ezüsthajú, nagy, hófehér szakállú öreg, sötét tógában.)

REGÉLŐ *(mikor sötét lesz, megjelenik. Lejöhet a függönnyel zárt színpadról vagy jöhet bárhonnan. Hatalmas könyvet ölelve a szívére, komolyan odamegy asztalához, megáll, leteszi a könyvet és mikor csend lesz megszólal):*

Kedves magyar népem, úgy-e, hogy rámnéztek,
 Ki vagyok, mi vagyok, mind azt kérdenétek?
 Ne kérdezze senki, mondom én magamtól,
 Kisgyerek se féljen hosszú szakállamtól,
 Nem vagyok én élő, se nem vagyok halott,
 Mesék mesélője : Az ős *Regős* vagyok . . .

Tudok szép meséket Tündér Ilonáról,
 Tűzevő táltosról, vasorrú Bábáról,
 Vége-hossza nincsen, ha ezekről kezdek,
 De ma szebbet mondok, hetvenhét-szer szebbet !
 A mese megterem szélbe', fűbe', fába',
 De ma nézzünk bele *Valóság* lapjába . . .

Im, ez öreg könyvben (*lassan kinyitja*) nyílik a valóság,
 Mint szép rózsabokron csodálatos rózsák,
 És ahogy kitárom, öröm szívnek, szemnek,
 Mert sorakoznak itt glóriás szép szentek,
 (*Belenéz; áhítattal*): S amint réad nézek, liliomos Imre,
 Örömkönnyek köde száll a szemeimre,

Életed hófehér, dicsőséges élet,
 Szebb ezer mesénél,
 ezért én most néktek
 Óróa regélek !

(*Fel-felnézve a közönségre, olvashatja szépen*):

Mikor a magyar e hazát elfoglalta,
 Pogány volt és vad volt, sátrait sem lakta,
 Mindig nyeregben ült, mindig harcra vágyott,
 Dúlta a sok békés keresztény országot,
 Felgyújtott templomra írta nevét vérrel,
 S hazatért templomok rabolt, szent kincsével !

A sok pogány dúlást a német megúrta,
 Magyarok cselvető harcát eltanulta,
 S a Lech-mezőn Lehelt véresen leverte,
 Tanítva a pogányt igaz becsületre,

S így a magyar végre maga is belátta,
Nem lehet pogányul élni a világba !

Géza vezér fia, *István* már keresztény,
S a pápától szép szentkoronát szerefvén
Az egész országot kereszténnyé tette,
Urait, szolgálait hitre térítette.

Munkára a népet papok tanították,
Boldoggá lett a nép és virult az ország,
Nagy-nagy öröme a dicső királynak,
Nagy-nagy öröme az egész világnak,
Csak a szép királynét hervasztotta bánat !

Királyné bánatát látta a király is,
Gondolta megkérdi mi bántja, ha fáj is,
S szólt egy napon hozzá :
— Kedves feleségem . . .

No de nem folytatom (*a színpad felé néz*),
Im már jönnek éppen,
Hogy mit mond a király és mit a királyné,
Figyeljétek szépen !

(A függöny már lassan indult és most kitérül a szín. A színpad egy terem vagy szoba. Bejárás van jobbról is, balról is. Baloldalt az ajtó lehet bárhol, elől vagy mélyebben. Jobbról nem is okvetlen szükséges az ajtó, de ha van, akkor hátrább legyen. A szín elejénél a jobb falnál virágdíszes Szűz Mária-kép, előtte bársonyos imazsamoly, térdeplő két személyre. A színpad közepén hátrább egy trónusszerű karosszék lehet, esetleg mellette kétoldalt két díszesebb szék.)

GIZELLA (királynő, elől a hajában ragyogó ékkel, lassan lép be balról. Szomorúság látszik rajta. Udvarhölgye mögötte jön, majd balján halad, követi).

UDVARHÖLGY (csendesesen szól, mint egy beteggel): Királynőm, a veszpremi zárdából egy koldust küldtek ide . . .

KIRÁLYNÉ (leült már; csendesesen): Üzenetet hozott?

UDVARHÖLGY: Nem, csak alamizsnát kér ; a kedves nővérek ajánlják, hogy adjunk neki . . .

KIRÁLYNÉ (*únottan*): Jó, hát adass neki . . .

UDVARHÖLGY : Királynőm nem személyesen akar neki adni? . . .

KIRÁLYNÉ : Nem . . . Fáradt vagyok . . . Adjatok neki bőven . . . Mindent . . . De én ma nagyon szomorú vagyok . . . (*Csendesen*): Hiszen tegnap mult egy éve, hogy meghalt a kis lányom . . .

UDVARHÖLGY : Bizony, szegényke . . . Pedig milyen szép volt . . .

KIRÁLYNÉ (*félbeszakítja*): Ne beszélj róla, úgysis nagyon fáj a szívem . . . Menj, hagyj magamra . . . (*Sóhajt.*)

UDVARHÖLGY (*mélyen bókol, kezét csókol*): Igen . . . (*Csendesen kimegy balra.*)

KIRÁLYNÉ (*felsóhajt, már majdnem sír*): Nekem már soha, soha nem lesz kis gyermekem ! (*Kezére hajtott fejfelé sír.*)

ISTVÁN (*a király balról lép be, megáll, nézi feleségét, majd oda-siet, megáll, gyengéden megsimogatja*): Gizella . . . (*Gizella nem veszi észre, mégégszer erősebben, de szomorúan szól*): Kedves feleségem, miért búsulsz? . . .

KIRÁLYNÉ (*felrezen; alázatosan*): Bocsáss meg, királyom ! (*Feláll.*)

ISTVÁN (*gyengéden leülteti*): Csak maradj, kedvesem . . . Már megint könnyek ragyognak szép szemedben. Mi fáj, mily titkot rejtegetsz előlem? Miért vagy szomorú?

KIRÁLYNÉ (*csendesesen*): Mindig csak egy az én bánatom . . .

ISTVÁN (*leül*): Látod, annyi örömd lehetne, ha egy kicsit körülnéznél. Pár éve még pogány volt ez az ország és ma már keresztény. Szántja a földet. Rendesen jár templomba. Minden tíz falu építi már törvényem szerint a templomot. Szaporodnak a magyar családok. Házak épülnek, minden házból öt-hat kis magyar gyerek fut elém és hangos dicsértessékkal köszönt, ha az országot járom. Hát nem örülsz ennek?

KIRÁLYNÉ : Örülök, hogyne örülnék ! Boldog a szívem ! De míg egyik szemem örül, a másik könnyezik.

ISTVÁN : Miért?

KIRÁLYNÉ : Te mondod, hogy minden házból öt-hat kis magyar gyerek fut eléd . . . Édes kis gyerekek ! Talán maszatosak, talán rongyosak ! De mégis, minden magyar falusi szegény asszony boldogabb, mint a királyné ! Mert nekik vannak gyermekeik, nekem meg . . . (*sír*) nekem meg nincsen ! (*Odaborul a király vállára.*)

ISTVÁN (*hallgat, keze simogatja feleségét. Elszomorodik, majd*

csendesen megszólal): Bizony ... nekünk nincsen ... Bár adott az Isten négyet is ...

KIRÁLYNÉ *(felzokog)*: De elvette mind a négyet!

ISTVÁN: Vigyázz! Fel ne panaszd! Isten adta, Isten elvette. Bele kell nyugodnunk, ha fáj is!

KIRÁLYNÉ: Belenyugszom ... igen, ha fáj is ... De hát soha, soha sem lesz nekem már édes kis gyermekem?! Akit ringathassak, akit csókolhassak, akit szerethessek, ápolhassak! Jaj, királyom, meghasad az én szegény szívem a nagy bánattól! *(Feláll.)*

ISTVÁN *(feláll)*: A gyermek Istentől van. Mi nem kormányozhatjuk Isten kezét. Csak kérhetjük őt, könyöröghetünk neki!

KIRÁLYNÉ: Én már kisírtam a szemeimet, elimádkoztam minden szent imát! Misét mondtam százat! De hiába, hiába!

ISTVÁN: Ne szűnjünk meg Istenben bízni! Imánkkal ostromoljuk az eget mindennap! És meglásd, meg fog nyílni az ég!

KIRÁLYNÉ: Ó, ha úgy lenne!

ISTVÁN *(hittel, lelkesen)*: Igen, úgy lesz! A szent Szűzanya a mi pártfogónk! Ő megsegíti a benne bízót!

KIRÁLYNÉ *(a Mária-kép elé lép; bizalommal, lelkesen, kezét imára kulcsolva Mária felé)*: Szűzanyám! Nézd, könnyes szemmel kérlek, adj nekem egy szép kis fiút! Ha szenvednem kell érte, szívesen szenvedek! Csak könyörülj rajtam! *(Leroskad az imaszámolyra, feje lehajlik, strva, némán imádkozik tovább.)*

ISTVÁN *(odalép, keze imára fonódik, szívéből tör elő a könnyes ima)*: Szűzanyám, mennyei pártfogom, négy kicsinket eltemettük már ... *(letérdel)* ó, irgalmazz ... kérd szent Fiadat ... hogy adjon nekünk ...

KIRÁLYNÉ: Adjon nekünk egy kis fiút ... és akkor áldani fogjuk szent nevét ... könny nélkül, boldogan, most ... és ...

ISTVÁN *(könynyesen)*: Mindörökké, amen ...

(A függöny legördül.)

MÁSODIK JELENET.

REGÉLŐ, DAJKA, UDVARHÖLGY, APRÓD, KIRÁLYNÉ, II. UDVARHÖLGY.

REGÉLŐ *(mikor a függöny összecukódott, megvárja, míg a zaj elül és a közönség felé fordulva tovább regél)*:

Im, tudjuk már titkát a bús Gizellának,
Egy kis fiúcskáért epeszti a bánat,
Négy drága gyermekét tette kora sírba,
Most egyért könnyörög fájó szívvel sírva . . .
Közbenjárásra a Szűzanyát is kéri,
Könnyeit száz buzgó imával tetézi.

És a sok imának lett is foganatja,
Amit nagyon kérünk, s amit megérdemlünk,
Azt Isten megadja !

Egy csodaszép reggel Székesfehérváron
Örömhír szárnyalt át a királyi házon,
Álomból felriadt lovagok és szolgák
Egymásnak ujjongó, nagy örömmel mondják :
Királyné szobája egy liliomillat,
Királyné dajkája kis fiúcskát ringat.
Harmatos hajnalon im, ütött az óra,
Királyné futárja felpattant a lóra,
Mert amíg a kicsit dajkálják, fűrosztik,
Királyért a legjobb hű futárt menesztik :
Vágtasson, száguldjon az országhatárra,
Jöjjön haza gyorsan magyarok királya,
Országjárással most ne töltsön egy percet,
Liliomnyilás van ! Megszületett a kis
Liliomos herceg!

Nyargal már a futár, nyargal éjjel-nappal,
Versenyt fut a széllel, versenyt a viharral,
Hét lovat vált közben s hét nap alatt ér le
Királyi urához, tulsó országszélbe !

Nosza a király is, amint a hírt hallja,
Az igazságosztást menten abbahagyja,
Lóra kap, elindul s amerre csak nyargal,
Várják már a falvak holdog diadallal,
De hiába jönnek küldöttségek elé,
Egy szóra se áll meg, mert most nem a király,
De az *édesapa* vágtat hazafelé !

Átúsztat a Tiszán . . . Dunán se vár kompra,
 Beleugrat bátran a szőke habokba,
 Az urak nem bírnak tartani már véle,
 Mikor nyolcadnapon Fehérvárnak tornya
 Fehérlík eléje !

— Nosza még egy futást, kedves lovam, Fecske ! —
 Gyorsít a ló, pedig egy hab már a teste . . .

De mi előzzük meg az apai vágyat,
 Nézzük, a királyra vajjon hogyan várnak,
 S kéthetes kis fia ugyan mit csinálhat,
 S hogyan örül majd az apa a fiának? ! . . .

(Regős elhallgat, a színpad felé fordul. A függöny lassan mozdul és szétnyílik.)

(A színpad hátul legalább egy ablakkal. A színpad elején jobbról oldalt május-i oltárszerűen virágok között és égő gyertyák között Mária-kép vagy szobor, előtte az imazsámoly. Ajtó jobbról és balról. Lehet a színpad hátul egy medvebőrös vagy bordó pokróccal leterített heverő, székek. lehetnek térkitöltésül zöld növények. — Mikor a Regős elhallgatott, egy kis idő múlva, még mielőtt a függöny egészen szétnyílnék, már hallatszik a csendes, kedves dajka-ének . . . A függöny felment. A heverőn ül és fabölcsőt ringatva énekel a dajka.)

DAJKA *(énekel, miközben a függöny felgördült):*

Aludj szépen, kis királyfi,
 Szép liliomszálom,
 Csicsigasson, ringatgasson
 Édes tündérálom !
 Csicsíja, bubája,
 Jézuskának virága
 Csicsíja, bubája,
 Isten angyalkája,
 Szép liliomszála !

(Utána mindig halkabban, szöveg nélkül dudolhatja a dallamot.)

UDVARHÖLGY *(balról jön, lassan odalép):* No, Böske lelkem mit csinál a kicsike?

DADA : Éppen most aludt el a kis szentem ! Tessék csak nézni, milyen gyönyörű !

UDVARHÖLGY (*ráhajol a bölcsőre, becézelve*): Jaj, de aranyosak vagyunk! Édes, drága kis királyfi! Az a csöpp kis szája! A szép aranyos haja!

DADA: Meg az a csöpp kis keze! Pirinyó kis körmöcskéi!

UDVARHÖLGY: Ilyen szépséges kis gyereket nem láttam világ-életemben!

DADA: Boldog is ám a királyné asszony! Úgy szereti, majd megeszi!

UDVARHÖLGY (*odahajol*): Csak aludj, kis herceg! Szép lesz az ébredésed! Ma bizonyosan megérkezik a király úr, a te jó édesapád!

DADA: Jaj, csak már itt lenne! Még nem is látta a kis fiát!

UDVARHÖLGY: Igen messze járt ám! Erdély túlsó végében!... Ejnye, Böske, nem kerestett engem királyné asszonyunk?

DADA: Nem, kisasszony, nem! Igen csöndben van, alighanem alszik odabenn! (*Fejével jobbra int.*)

UDVARHÖLGY: Megnézem! (*Indulna.*)

KIRÁLYNÉ (*ebben a pillanatban a jobbról feltáru-
ló ajtóban megjelenik. Leomló ruhájában, halavány arcával, boldog mosolyával való-
ban királynői jelenség. Mögötte a másik udvarhölgy*).

UDVARHÖLGY (*ijedten bámul rá*): Királyné asszonyom!

KIRÁLYNÉ (*belépve, kedvesen megsimogatja*): Olyan boldog vagyok, hogy ma megjön királyi férjem! Így akarom várni!... Így akarom látni!... (*A bölcsőhöz siet; Böskehez*): Hogy van a kis fiam? Nem éhes még?

DADA: Ó, még nincs itt az ideje... (*Áll, mióta a királyné bejött.*)

KIRÁLYNÉ (*odahajol a bölcső fölé*): Édes kis boldogságom! Aranyvirágom! (*Odaül, beszél hozzá*): Csak aludjál szépen!... Ma meglátod édesapát! Nagy úr ám! Király! És téged igen-igen fog szeretni! (*Benyúl a bölcsőbe, gyengéden megsimogatja.*) Édes kis hercegem! Édes kis életem!... Ó, de boldog vagyok!...

APRÓD (*hangja künn*): Hahó? Mi az?

HANG (*férjihang*): Hahó! Jönnék!

KIRÁLYNÉ (*boldogan a többiekhez*): Mi az? Ki kiált?

UDVARHÖLGY: A kapuőr!

II. UDVARHÖLGY: Azt kiáltja, hogy jönnék!

KIRÁLYNÉ (*feláll; boldog izgalommal*): Jönnék! Jön a férjem! Hamar fussatok, hogy igaz-e?

UDVARHÖLGYEK : Igen ! *(Sietnek kifelé, de ebben a pillanatban elnyújtott kürtszó hangzik kívül; megállnak.)*

DADA : Kürtszó !

KIRÁLYNÉ : Itt vannak !

(Mindenki a bal ajtót lesi. Künn zaj.)

DADA : Patkócsattogás !

(Künn kürtszó.)

APRÓD *(hirtelen, izgatottan belép, vigyázzba vágja magát):* Fel-séges asszonyunk, a király úr megérkezett ! *(«Jobbra át»-tal fordul az ajtó felé.)*

KIRÁLYNÉ *(a király elé tárja karjait):* Istenem !

ISTVÁN *(boldogan siet be, megáll; izgatottan felesége felé):* Fele-ségem ! Igaz? . . .

KIRÁLYNÉ : Igen ! Kis fiunk van !

ISTVÁN *(odasiet, magához öleli feleségét, kezét csókolja, majd gyengéden a homlokát, boldogan):* Köszönöm ! Köszönöm ! Hol van, hol a kis fiam? !

KIRÁLYNÉ *(a bölcsőhöz siet):* Itt van !

ISTVÁN *(odasiet):* Kisfiam ! *(A bölcsőre hajlik, majdnem sír a boldogságtól.)* Édes kis fiam !

KIRÁLYNÉ *(remegő örömmel):* Úgy-e szép?

ISTVÁN : Mint egy angyal !

KIRÁLYNÉ : Jaj, felébredt ! Vigyázz ! *(Gyengéden felemeli pólyástul.)* Kicsi hercegem, itt van édesapa !

ISTVÁN : Gyönyörűm ! Hát lesz utódom !

KIRÁLYNÉ : Nézd ! Mosolyog a kis trónörökös !

ISTVÁN : Add ide !

KIRÁLYNÉ : Vigyázz ! Jól fogd !

ISTVÁN *(átveszi a gyermeket):* Szép, gyönyörű kis fiam ! Az arca a tiéd . . . A szemei az enyémei ! . . . Hát mégis jó az Isten !

KIRÁLYNÉ : Igen, az Isten végtelenül jó ! *(Visszaveszi a babát.)*

ISTVÁN *(szeme a Mária-oltárra esik):* És a Szűzanyát is dicsér-jük ! . . . *(Ketten együtt odaindulnak az oltárocskához; majd István hálásan, boldogan):* Szűzanyám, égi pártfogóm, köszönöm neked is ezt a kis fiút ! És íme *(félkarral a melléje térdelt feleségét öleli át, másik keze a pólya alatt, úgy emelik fel a kicsit)* kis hercegünket, a magyar trón örökösét felajánlom Neked. Terjeszd ki reá védő-

karodat. Ótalmazd, őrizd. Az élet útjain légy segítője mindig. Vezesd a jóra. Védd meg a bűntől. És add, hogy felnevelhessük az Isten dicsőségére és a magyar haza diszére. Állj mellette Szűzanyám, hogy Téged szeretve, Istent imádva, lelke fehér maradjon mint a lilium, most és mindörökké.

KIRÁLYNÉ *(és a többiek, kik szintén térdelnek)*: Amen!

(Függöny.)

Vége a második jelenetnek.

HARMADIK JELENET.

IMRE, ANDRÁS, ISTVÁN, BÉLA, LEVENTE, KIRÁLYNÉ.

REGÉLŐ *(folytatja a regét)*:

Van tehát boldogság s kezdődik nagy ünnep,
Az ország urai Fehérvárra gyűlnek,
Henrik német császár is küldi követét,
Ő keresztelteti hugának gyermekét.

Tele a nagy templom, csupa virág, szőnyeg,
Béillenék bizony fényes esküvőnek,
Künn a térségen meg, a szép templom előtt,
Tengernyi nép várja már a keresztelőt.

Hozzák a kicsikét, hozzák szépen lassan,
Tereken, utcákon éljen-vihar harsan,
Megmozdul, megindul a hullámzó térség,
Testőrök sorfalát áttöri a népség,
Anyák gyermeküket emelik magasba,
Hogy egy pillanatra legalább a pólyát
Az is megláthassa!

Keresztelő-kütnál áll az öreg érsek,
Nekikezd boldogan a keresztelésnek,
Előbb imákat mond halk hangon susogva,
Majd a kicsikére tekint mosolyogva,
Most hófehér kezét áldásra emeli,

S hogy az Atya, Fiú s Szentlélek nevében
 Őt megkereszteli,
 Német császár nevén, keresztapja nevén
 Henriknek nevezi.

— Henrikusz! . . . Száll a név, libben szájról-szájra,
 És már Emrikuszként ér ki az utcára,
 De egyhamar *Imre* lesz a latin névből,
 Magyarra formálva, magyar nép szívéből!

— Éljen *Imre* herceg! — visszhangozik vissza,
 És az öreg könyvbe a templomnak papja
 Ahogy a nép mondja, már «Imrének» írja,
 S boldogan fut a toll, mikor írja szépen:
 Megkereszteltetett az Isten nevében
 Krisztus születése után 1007-ben!

Repülnek a napok, szállanak az évek,
 Az apróság hamar kedves gyerekké lett,
 Udvarbéli urak fiaival játszik,
 De, hogy királyi vér, az mindig meglátszik!
 Apjának, anyjának mindig engedelmes,
 Mindenki szereti, mindenkihez kedves,
 Tanulni is szeret, játszani is szeret,
 De az a legnagyobb boldogsága mégis,
 Ha templomba mehet!

Csodálatos lélek!
 Ilyen ifjú korba' szentsége bimbóját
 Már lelkében hordja,
 S amíg pajtásait játék mulattatja,
 Ő el-elmélázva az eget kutatja,
 Felszárnnyal már lelke Isten trónusáig,
 Ott szeretne élni, máris oda vágyik!

(Regős elhallgat, a függöny megindul. Szobadiszlet. Leterített heverő, egy-két szék, hátul a sarokban sarkosan Jézus képe, előtte imazsámoly. Hátul, lehelően középen, ablak. Ha nyitva van, akkor sötét van kinn, csak egy-két csillag fénylik az égen. — Imre, hét-nyolc éves kis fiú, háttal a közönségnek, az ablaknál áll és elfeledkezve mindenről, kifele

bámul. — *András, István, Béla és Levente ugyanilyen korú gyermekek, a szobában játszanak. A szoba baloldaltán durván faragott tekebabaszerű babák állanak. Egyvonalban három. A gyerekek a jobb-szélről gurítanak fagolyóval.)*

LEVENTE (*éppen lóbálja a golyót*): No, most a németet döntöm le! (*Gurít.*)

ANDRÁS (*kezében vékony hántott pálcikák vannak és egy kis kés. Aki talál, annak bevés egy rovást, ezt be is mondja, így: Jól van, kapsz egy rovást! Vagy: Nem kapsz! Lemaradtál!*)

ISTVÁN (*jön sorra*): No, most én a lengyelt! (*Gurít.*)

BÉLA (*jön sorra*): Én meg elbánok a szerbvel! (*Gurít, de nem talál.*)

ISTVÁN (*nevet*): No, híres szerbverő!

ANDRÁS: Csönd legyen! Kihirdetem a hadjárat eredményét! (*Nézi a pálcikákat sorra.*) Levente hat győzelem! István öt! Béla három!

BÉLA: Én lettem az utolsó, de csak a golyóval! Ha karddal kell csatázni, akkor én leszek az első! Így csinálók-e! (*Kirántja kis kardját vagy fakardját és harciasan ráront a még álló babára.*) Nesze! (*A baba elröpi a szoba mélye felé.*) Látjátok! A kardom tud vágni!

ANDRÁS: No, majd az igazi csatában is ilyen hős légy!

LEVENTE: Majd meglátjuk!

BÉLA: Hát majd meglátjátok!

ANDRÁS (*összeszedi a babákat, mikor az elgurultért megy, ránéz Imrére*): Nézd! Imre herceg, terólad meg egészen elfeledkeztünk! Hát itt vagy?

IMRE (*megfordul*): Igen... Jól ment a játék?

LEVENTE: Én győztem!

ISTVÁN: Én lettem a második!

IMRE (*szeretettel*): És te, Béla pajtás?

BÉLA (*szégyenlősen*): Én az utolsó lettem, (*büszkén*): de majd az igazi csatában én leszek az első! Én vágok le legtöbb fejet! (*Zavarba jön.*) Azaz... ne haragudjál, Imre herceg... te vágsz le legtöbbet, de utánad én jövök!

IMRE (*szeliden*): Legyen a tied a dicsőség, Béla.

ISTVÁN: Hát te talán nem akarsz csatába jönni?

ANDRÁS: A királyfinak kell legelől járni ott!

IMRE (*szeliden*): Igen, ha háború lesz, ott leszek. Ha a hazá-

mat bántják, megvillantom majd a kardomat! De még kicsinyek vagyunk. Még nem kell mindig csak háborúskodnunk. Inkább arra törekedjete, hogy minél többet tanuljatok. És minél többet imádkozzatok!

LEVENTE: Te talán... talán most is imádkoztál az ablaknál?

IMRE (*zavartan*): I... igen... Mert a jó Istennel beszélgettem.

BÉLA: Hát te tudsz az Istennel beszélgetni? És magyarul kell vele szólni?

IMRE: Igen, tudok veled beszélni. Ő minden nyelven megérti az embert.

ANDRÁS: És... és felel is neked? Mit mondott az előbb?

IMRE (*félkarral magához öleli Andrást*): Isten csak hallgatja, amit beszélünk hozzá. Meghallgatja az imát.

LEVENTE: Igy én is szoktam beszélni Istennel. Imádkozni mi is szoktunk mindig. Hát te most imákat mondtál?

IMRE: Nem. Nem imákat.

BÉLA: Hát micsodát?

IMRE: Mindenfélét... Csak úgy beszélgettem.

ANDRÁS: Ez érdekes. Hát így is lehet az Istennel beszélgetni?

IMRE: Hogyne lehetne! Ő a mi jószágos égi Atyánk!

ISTVÁN: És hát mit mondtál neki?

IMRE: Én most azt mondtam a jó Istennek, hogy igen szeretnék az ő angyala lenni.

BÉLA (*ijedten*): Csak nem akarsz meghalni?!

IMRE: Egyszer majd meg kell halnunk. Én azt szeretném (*elrévül*), azt szeretném, ha nem kellene sokáig élnem, hanem minél előbb angyal lehetnék! Mert az égi ország a legszebb ország!

ANDRÁS: Én bizony, ha neked lennék, nem akarnék egyhamar meghalni!

ISTVÁN: Hiszen tebelőled király-úr lesz! Minden magyar királya!

BÉLA: És lesz sereged! Mehetsz háborúba, amikor akarsz! Bizony én a te helyedben nem ilyeneket beszélnek az Istennel! Hanem azt kérném, hogy sok katonát adjon, hogy elfoglalhassam az egész világot, mint Attila!

LEVENTE: Bizony többet ér egy királyság, mint az angyalság!

IMRE: Kis csacsik vagytok ti még! Nem tudjátok, hogy mit beszéltek! Bizony szép dolog királynak lenni, de a legeslegszebb dolog ott fenn, a csillagok felett Istennek szolgálni!

ANDRÁS : Én inkább a királyságot választanám !

LEVENTE : Én is !

BÉLA : Bizony többet ér az !

ISTVÁN : Százszor többet !

KIRÁLYNÉ *(balról jön)*.

GYEREKEK *(köszönnek)*: Kezét csókolom, királyné néni ! *(Kezet csókolnak, kapkodnak a keze után.)*

KIRÁLYNÉ : Hát ti még itt vagytok? Hiszen már esteledik ! Siessetek szépen haza és holnap megint eljöhettek !

ANDRÁS : Köszönjük szépen ! Hát akkor . . . kezeit csókolom ! *(Kezet csókol. Akarnak a többiek is.)*

KIRÁLYNÉ *(elhárítja)*: Jól van, jól van, csak menjetek szépen. Tiszteltetem édesanyátokat !

ANDRÁS *(összeüti a bokáját, meghajol Imre felé)*: Köszönjük a vendéglátást, Isten veled, királyfi !

LEVENTE, BÉLA, ISTVÁN *(mint András)*: Isten veled !

IMRE : Isten veletek ! Jóéjtszákát ! *(Int nekik.)*

GYEREKEK *(elmenőben)*: Dicsértessék a Jézus Krisztus ! *(Elmennek.)*

KIRÁLYNÉ : Mindörökké amen . . .

(Egy kis csend.)

IMRE *(édesanyjához lép, átöleli)*: Édesanyám !

KIRÁLYNÉ : Akarsz valamit, kis fiam?

IMRE : Igen . . . Úljön le egy kicsit, édes jó anyám. Kérdezni akarok valamit.

KIRÁLYNÉ *(átölelve meggy a heverőhöz vele, aztán anyásan)*: Nos, mit akar az én okos kis fiam?

IMRE : Édesanyám, szépen kérem, mondja meg nekem, mi ér többet : királynak lenni, vagy angyalnak, valóságos égi angyalnak lenni és ott lenni Isten trónusa körül?

KIRÁLYNÉ *(elgondolkozik, aztán lassan magához öleli fiát, hal-kan, szeretettel)*: Királynak lenni nagy és szép dolog. A király hatalma Istentől van. A jó király nagyon kedves Isten előtt. Látod, édesapádra maga a szentatya, a római pápa mondta, hogy ő igazán apostol. Az apostolok Isten kedves emberei. Az apostolok papok ! Terjesztik Jézus tanítását. Növelik az anyaszentegyházat. Híveket szereznek Jézus urunknak. A jó királyra nagy szükség van a földön. Édesapád jó király. Vallásos. Isten öröme kormányozza népét. Te is ilyen király légy majd, kis fiam !

IMRE (*szeltden*): Igen, édesanyám . . . én olyan akarok lenni, mint édesapám . . . De mégis, mondja meg, édesanyám, mi nagyobb dolog : királynak lenni vagy angyalnak lenni? Melyik szebb, melyik dicsőbb?

KIRÁLYNÉ (*csendesen*): Az angyalok Isten legkedvesebb teremtményei. Szép, tiszta lelkek. Ott élnek Isten körül a szép mennyországban . . . Királynak lenni szép dolog, de angyalnak, szentnek lenni, ez a legszebb dolog a világon !

IMRE (*susogva, boldogan*): Igen ! Ez a legszebb ! Köszönöm, édesanyám, hogy te is ezt mondd !

KIRÁLYNÉ : De miért kérdezed ezt, kis fiam ?

IMRE (*boldogan, az égre nézve*): Azért, édesanyám, mert én nagyon, de nagyon szeretnék minél előbb angyal lenni !

KIRÁLYNÉ (*meghatottan*): Légy jó, szeresd az Istent, kerüld a bűnt ! Őrizd meg lelkedet fehérnek, mint amilyen a lilium, akkor angyal leszel, édes kis gyermekem . . .

IMRE : Igen ! (*Boldogan*): Én az akarok lenni ! Mert én nagyon, de nagyon szeretem a jó Istent !

(*Függöny.*)

Vége a harmadik jelenetnek.

NEGYEDIK JELENET.

REGŐS, APRÓD, JOBBÁGY, ISTVÁN KIRÁLY, IMRE, KIRÁLYNÉ, UDVARHÖLGYEK. (Esetleg TESTŐRÖK.)

REGŐS (*kis szünet után tovább regél*):

Vak volna, ki Imrén már észre nem venné,
Hogy, bár a földön jár, lelke már Istené,
Hogy hófehér lelke mindig égen szárnyal,
S örömmel cserélné királyi életét
Istennek bármelyik kicsi angyalával.

Liliomszál lelke, mint a kristály, tiszta,
Rajt az Isten jele tükröződik vissza.
S ez a tiszta lélek a szíveken átlát,
És nem egyszer ejti döbbsent bámulatba
István király házát !

Rosszat tévő szolgák előle elbújnak,
Mert felfedi bűnét vétkesnek, hazugnak,
Aki hamis, nem mer véle szembenézni,
Mert a hamisságot, mi Őbenne nincsen,
Finomult lelkével azonnal megérzi.

Nem egy ilyen eset jár róla hír-szárnyon,
Egyszer is, mi történt Székesfehérváron? !
Nem mondom el, hanem figyeljetek szépen,
Ami ott megtörtént, itt is lejátszódik,
Éppen azonmódon, éppen azonképpen.

(A függöny nylik.)

(Szín: trónterem, középen a király trónja, mellette két kisebb díszes szék. Ajtó jobbról és balról. A trón felett lehet baldachin.)

APRÓD (mikor a színpad feltárult, kilép jobbról és komolyan, egyenesen áthalad balra, ott az ajtóból kiszól): Márton jobbágy, jöjj elé. A király úr legkegyelmesebben meghallgatta kérésedet! (Indul vissza és megáll, várva a belépőt.)

JOBBÁGY (öreg, őszhajú földművelő jobbágy; csúcsos báránybőr-süvegét kezében tartva, féltéken és alázatosan meghajolva belép): Dicsértessék a Jézus neve!

APRÓD: Mindörökké amen! Úgy, ott álljon kend!

JOBBÁGY (féltéken): Igenis, instállok!

APRÓD: No most megalázotosodtunk, úgy-e? Persze, fél kend a király úrtól, mi? De az Istentől nem félt!

JOBBÁGY: Jaj, könyörgöm, dehogyan is nem! Hiszen az egész családom Jézus hitén él, mióta ez a hit járja.

APRÓD: Talán úgy mondaná kend, hogy amióta az igaz hitet megismertük?!

JOBBÁGY: Igenis, könyörgöm, de hát én csak olyan paraszti ember vagyok, nem tudok a urak nyelvén. És hát jómagam még pogánynak születtem, mégis az első szóra áthajoltam az új hitre. Lám, a hajamról is rég eltűnt a szép fonat — akarom mondani, az átkozott pogány csimbók!

APRÓD: Úgy-úgy, jó lesz, ha inkább átkozza, mert még csak az kellene, hogy dicsérje! Majd elbánná kenddel a király úr! Mert ő nem tréfál!

JOBBÁGY: Bizony-bizony, Kupa vezérünk is csúful járt!

APRÓD (*rákiált*): Mit beszél kend? Vezére ám az ördögnek!
 JOBBÁGY: Jaj, de (*szájára teszi tenyerét*) nem merek én egy szót se szólni.

APRÓD: Hát inkább ne, mint hogy egyet is rosszat szóljon!
 Úgyis elég vaj van a kend fején!

JOBBÁGY (*ijedten*): Jaj, ifiuram, ha igaz ügyben járok, akkor csak igazat ad őfelsége?

APRÓD: Akkor igen!

JOBBÁGY: Aztán mondja, mérges ember a király úr?

APRÓD: Hát, ha haragszik, akkor mérges! De csak a rossz emberekre haragszik. Az istentelenekre! A jókhoz jó és kedves!

JOBBÁGY: No hála Istennek!... És mondja, elmondhat az ember neki mindent?

APRÓD: Csak röviden és okosan. Nem szereti a szószátyár beszédet!

JOBBÁGY: Majd hát rövidre fogom.

APRÓD: És addig ne beszéljen kend, míg nem kérdik. Érti?

JOBBÁGY: Igenis, könyörgöm... És mondja...

APRÓD (*neszt hall jobbról; izgatottan*): Csend! Már jönnek!
 Hát vigyázzon kend! Fölségnek szólítsa!

JOBBÁGY (*izgatottan körülnéz, magát igazgatja*): Jaj nekem most!...

APRÓD (*a jobb ajtóhoz siet, kinyitja és szembefordulva a közönséggel mereven áll; mikor a király belép, feszesen kihúzza magát és jelent*): A király őfelsége!

ISTVÁN KIRÁLY (*jobbról lép be, méltóságosan, egyenesen a trónhoz tart. Jobbján Imre herceg jön, mögöttük a királyné két udvarhölgygel és ha van, akkor két felnőtt testőr*).

JOBBÁGY (*amint az apród jelentett, rémülten térdre rogy, kezét tördelve könyörgően nyújtja István felé*): Irgalom, fölséges királyom!
 (Utána lassan felemelkedik és görnyedten áll.)

ISTVÁN KIRÁLY (*nem is néz rá, elfoglalja helyét. Jobbján Imre ül le, balján a királyné. A kíséret mögöttük és mellettük helyezkedik el*).

APRÓD (*katonásan a király elé megy, előtte pár lépéssel megáll, meghajol és kihúzza magát, jelent*): Tisztelettel jelentem királyi fölségednek, hogy Márton, veszprémi jobbágy, fölséged elé bocsájtásért a legmélyebb alázattal könyörög.

ISTVÁN (*méltósággal*): Lépjen elő, szolgánk.

JOBBÁGY (*nem mer indulni*).

APRÓD (*odalép*): Márton jobbágy, lépj a király úr elé.

JOBBÁGY (*rimánkodó arccal, alázatosan meghajolva lép a király felé és megáll*): Di-csértessék az Úr Jézus szent neve.

ISTVÁN (*és a kíséret halkán*): Mindörökké amen.

ISTVÁN: Te vagy az a bűnös?

JOBBÁGY (*remegő hangon*): I... igenis, fölséges királyom.

KIRÁLYNÉ: Te fuvaroztál földet az apácáknak ingyen?

JOBBÁGY: Igenis, fölséges asszonyom... azért ajánlottak királyi kegyelemre...

ISTVÁN: Add elő panaszodat, az apácák közbenjárására kegyesen meghallgatunk téged.

JOBBÁGY: Alázattal köszönöm, fölséges királyom!

APRÓD: Beszélj!

JOBBÁGY: Fölséges király uram, amióta Jézus hitét vallom, mindig jó keresztény voltam. És most a veszprémi várispán úr elvette az egy pár ökrömet, ami volt. Pedig ártatlanul ítélte el az ispán úr.

ISTVÁN: Ártatlanul? Nagyon jól tudod, hogy Isten törvénye szerint szent vásár- és ünnepnapokon nem szabad dolgozni. Téged, Márton jobbágy, vasárnapon a földeden talált egy várbéli vitéz. Igaz?

JOBBÁGY: Igen... igaz...

ISTVÁN: Már régen beharangoztak a szentmisére és léged ott talált messze a várostól, ökreiddel bajlódtál az ekéd előtt. Igaz?

JOBBÁGY: Igaz, uram...

ISTVÁN (*szigorúbban*): Hát hogyan történhetett ez, ha te jó keresztény vagy? A jó keresztény vasárnap már korán reggel tisztálkodik, hogy illően menjen Isten szent színe elé! Az én törvényem is előírja, hogy vasárnap mindenkinek szentmisét kell hallgatnia. Te talán a hajnali szentmisén voltál?

JOBBÁGY: Nem, nem voltam, fölséges királyom. Épen készülődtem még hajnalban, mikor a fiam kezéből a kútnál kiszabadultak az ökrök és nekiszilajulodva elfutottak. Lélekszakadva törtetem utánuk tüskön-bokron át. Végre harangszókor megkerítettem őket künn a földemen. Odajártak az eke mellé. Szombaton szántottam velük, hát odaálltak a szegény párák, nem tudván, hogy vasárnap van. Ott akadt rám a várbéli vitéz. Megkötözött, tömlőbe vitt, az ökreimet behajtotta. És másnap az ispán úr elvette ökreimet.

ISTVÁN : A törvény így szabja a büntetést !

JOBBÁGY *(sírva)* : Én tisztelem a törvényt, ami a bűnöst sujtja, de könyörgöm, fölséges királyom, ne engedd az ártatlant büntetni. Földhözragadt szegény vagyok, nem tudok új ökröket venni és éhen hal a családom, ha szántatlan marad a földem. *(Letérdel.)* Királyi fölség, szegény magyar nép atyja, irgalmazz szegény szolgádnak ! Hét gyermekem van, jó uram !

KIRÁLYNÉ *(odahajol a király föléhez, susogja)* : Királyom, légy könyörületes iránta !

ISTVÁN *(szigorúan)* : Állj föl, Márton jobbágy !

JOBBÁGY *(alázatosan)* : Igenis ! *(Feldáll.)*

ISTVÁN : Én a bűnöst büntetem, de az ártatlant megvédem mindig. Nézz hát a szemembe és gondolj arra, hogy Isten belelát a szívekbe és a pokol kínjaira veti a hazugot ! Erre gondolj, mikor válaszolsz királyodnak. Igaz hitedre mondd, hiszed a három személyű egy Istent ?

JOBBÁGY : Igenis, hiszem !

ISTVÁN : Igazat szőlj most, Márton ! Inkább bűnhődjél, ha bűnös vagy, minthogy még hazugsággal fertőzd meg lelkedet. Jézusunk nevére mondd meg nekem, hogy hibás voltál-e vagy nem ? Valóban elszaladtak az ökrök ? Nem te hajtottad ki azokat ?

JOBBÁGY : Istenemre mondom, felséges királyom, úgy szaladtak el !

ISTVÁN : Jól van. Elszaladtak. Te künn a földeken elfogtad őket. Isten látja lelkedet, Márton, igazán nem akartál szántani ? Ne siess felelni ! Gondold meg !

JOBBÁGY *(hallgat, majd egy kis szünet után bizonytalanul)* : Az . . . ökröket ott találtam az eke mellett . . .

IMRE *(ki az egész jelenet alatt merően nézte Mártont, most feláll, mintegy átomlátást látva, révülten Márton felé nyujtva kezét)* : Vigyázz, az ördög ott áll melletted ! Hazugságra csábít ! *(Igy marad.)*

ISTVÁN *(megdöbbenve néz rá)* : Fiam !

KIRÁLYNÉ *(szintén, szent borzalommal)* : Imre ! . . .

JOBBÁGY *(félve néz maga köré)* : Nem . . . nem, uram . . . nincs itt az ördög ! . . . *(Keresztet vet.)*

IMRE *(halkan, az előbbi hangon)* : De igen . . . Akkor is ott volt, melléd állt, ő csábított, hogy szánts és ne menj szentmisére !

JOBBÁGY *(rémülten nézi)* : Nem . . . nem, uram . . . eskü . . .

IMRE (*hirtelen felkiált, feléje lép; most parancsoló, hatalmas*): Ne esküdj, hitvány szolga! Eladtad a lelkedet az ördögnek! Látom a lelkedet! Hallja a harangszót, de rá se hederít! Befogod az ökröket, már nézed a barázdát! Pogány még a szíved, ember, nem akartál szentmisére menni! Ha nem így volt, esküdj hát!

JOBBÁGY (*mintegy a lelkét akarja eltakarni előle, összegörnyedti kezeit a szíve fölé sátorozza, rémülten nézi Imrét, hátrál*): Jaj nekem! . . . A szemeid! A lelkembe tüzelnek! (*Hirtelen térdre rogy, kezeit könyörgően feléje tárja*): Irgalom! Irgalom! Megszegtem a törvényt, szántani akartam! Irgalom szegény bűnösnek! (*Feje földig hajol, úgy kuporog ott megsemmisülten.*)

KIRÁLYNÉ (*felállt már, most Imre felé siet; aggódva*): Kis fiam! (*Ölelni akarja.*)

IMRE (*végigsimít homlokán, mintha álomból ébredne, mosolyog szelíden*): Édesanyám! (*És hozzásimul.*)

GIZELLA (*jobbra kitérve hátra lépdél, fiát átölelve félkarral és megáll, Istvánra néznek*).

ISTVÁN (*feláll, komolyan a bűnöshöz*): Állj fel, bűnös szolga!

JOBBÁGY (*remegve feláll*): Ó; uram . . . királyom! . . .

ISTVÁN: Imre herceg ajkán isteni hang szólott. Lásd, Isten előtt nincsen titok. Büntetésedet megérdemelted, de lásd meg, hogy Jézus irgalmas Isten. Én Jézus urunk szent nevében megbocsátok neked. Térj jó útra, légy jó keresztény. Menj Isten nevében és visszaadatom ökreidet!

JOBBÁGY (*felzokog, István elé rogy, csókolja palástját*): Uram, az Isten áldjon meg ezerszer! (*Leborul a földre és ott zokog.*)

(*Függöny.*)

Vége a negyedik jelenetnek.

ÖTÖDIK JELENET.

REGÉLŐ, GELLÉRT, IMRE, APRÓD.

REGÉLŐ:

Ime, láthattátok: Imre még csak gyermek,

S máris kedves fia ő a jó Istennek,

Mi másnak bezárt könyv, őelőtte nyitva,

Nem titok előtte a lelkeknek titka,

Nem csoda tehát, ha már éltében áldják,
Benne magyar hazánk új csillagát látják,
S máris csillagfénye a jámbor szíveknek,
Kik csak így nevezik :
Liliomos herceg, léleklátó herceg ! . . .

De ne állítsuk meg az idők futását,
Nézzük meg a rügynek virágbanyilását,
Nézzük, mint növekszik ez a drága lélek,
Gyönyörúségére édes szülőjének,
Kedvére, diszére az egész hazának,
Nagy öröme az Istennek magának !

Tízéves koráig atyja tanítgatta,
Majd nevelőjéül Gellértet fogadta,
És a nagy tudású szent pap keze alatt
Tudásban és hitben igen szépen halad.

Társai naphosszat lovon nyargalásznak,
Karddal viaskodnak, nyílazva vadásznak,
És bár Imre túltesz mindegyiken ebben,
Csak nevelőjével van legszívesebben,
Nem sokáig vonzzák a mezők, a rétek,
Akkor boldog ő csak, ha Gellért atyával
Istenről beszélhet . . .

(Regős elhallgat, a függöny lassan felgördül. — Szín: szoba. Háttul vagy oldalt ablak. A szoba közepén asztal könyvekkel, irattekercsekkel. Az asztalon kis feszület áll és tintatartó, ludtollal.)

GELLÉRT *(az ablaknál áll, odatámaszkodva kinéz, de visszavisszafordulva diktál Imrének).*

IMRE *(szemben a nézővel az asztalnál ül, már tizenöt éves ifjú. Kezében ludtoll és szorgalmasan írja, amit Gellért diktál. A leírt szót mindig halkán visszamondja és úgy ír tovább).*

GELLÉRT *(szavankint tollbamondással lediktálja lassan az alábbi szöveget):* Corpus fragile anima sempiterna movet.

IMRE *(mikor szavanként leírta, felemeli a papírlapot és Gellért felé fordulva felolvassa):* Corpus . . . stb.

GELLÉRT: Jól van. No még egy szép mondást. *(Diktálja):* Nosce te ipsum.

IMRE (*mint előbb. Felolvassa és feláll*).

GELLÉRT: Most olvasd fel, amit ma diktáltam. (*Míg Imre olvas, ő járkal a színen keresztbe és mindig helyeslően bólint: Jól van.*)

IMRE (*állva olvas*): Concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur. (*Fordítja*): Egyetértés a kis dolgokat növeli, a viszálytól a legnagyobb dolgok elpusztulnak.

GELLÉRT: Jól van. Tovább.

IMRE (*olvas*): Dulce et decorum est pro patria mori. Édes és dicső a hazáért meghalni.

GELLÉRT: Jól van, helyes.

IMRE: Corpus fragile anima sempiterna movet. A gyarló testet a halhatatlan lélek mozgatja.

GELLÉRT: Nagyon jól van, kis fiam. No még az utolsót.

IMRE (*boldogan*): Ó, azt kívülről tudom! (*Mondja*): Nosce te ipsum! Ismerd meg tenmagadat!

GELLÉRT (*ezelőtt a mondás előtt odalépett a háta mögé, elveszi az írást, átfutja*).

IMRE (*nézi boldog várakozással*).

GELLÉRT (*elolvasta, leteszi az asztalra, kedvesen néz Imrére*).

IMRE: Mondd, atyám... nincs benne hiba?

GELLÉRT (*Imre fejére teszi kezét*): Nincs, egy sincs!

IMRE (*a fejére simuló kezét leveszi, arcához szorítja, boldogan*): Ó, de boldog vagyok! (*Gellérthez simul*): Köszönöm, atyám, nagyon köszönöm!

GELLÉRT: A te szorgalmad eredménye ez, kis hercegem!

IMRE: Igen, de te tanítottál meg a latin szóra, atyám!

GELLÉRT: Téged öröm tanítani, kis fiam.

IMRE (*hálásan*): Köszönöm!

GELLÉRT: No, akkor végeztünk a mai munkával. Odakünn ragyog a nap, csodálatosan szép az ősz. Menj, kis hercegem, nyergeltess és lovagolj, szórakozzál!

IMRE (*csendesen*): Igen... (*Indul, de megáll; szépen, kérve*): Van most valami dolgod, atyám?

GELLÉRT: Nekem?... Különösebb nincsen. Miért?

IMRE: Ha nem haragszol... nagyon szeretnék még egy kicsit beszélgetni veled!

GELLÉRT: Mindig szívesen látlak magam mellett, hercegem.

IMRE (*örömmel*): Köszönöm! Te olyan jó vagy! (*A székhöz lép.*) Hát akkor ülünk le egy kicsit még.

GELLÉRT (*leül*): Nos, miről beszélgessünk?

IMRE: Ha nem haragudnál meg érte... valamit már régen szeretnék kérdezni...

GELLÉRT: Kérdezz bátran, akármit.

IMRE (*gyermeki bizalommal, kedvesen*): Én már sokat gondolkoztam... hogy hány éves lehetsz te, atyám?

GELLÉRT (*mosolyog*): Én? Bizony az idén negyven éves leszek.

IMRE: Negyven?

GELLÉRT: Bizony, fiam. Negyven... Pedig azt hittem, hogy nem kell ennyi ideig élnem, hogy korábban feljuthatok égi Atyánk országába. Mikor édesapám vértanuhalált halt a Szentföldön, én is odasiettem, hogy meghalhassak Jézusért... (*Elgondolkozva*): De Isten szándéka ide vezetett...

IMRE: Igen!... Én mindennap megköszönöm ezt a jó Istennek. Hogy te nevelsz, Atyám!

GELLÉRT: Én is örülök ennek, fiam... Talán majd így megérdemlem, hogy vértanuhalált halhassak egyszer a mi édes Üdvözítőnkért!

IMRE: Ha Isten akarja, akkor úgy lesz... Isten előtt semmi sem lehetetlen. Bár én is úgy halhatnék meg, mint a szent vértanuk!

APRÓD (*jön a bal ajtón; megáll*): Dicsértessék az Úr Jézus neve!

GELLÉRT és IMRE: Mindörökké, amen.

GELLÉRT: Mi ujság, Kálmán apród?

APRÓD: Főtisztelendő atyám, Hunt-Pázmány nagyúr tiszteletét küldi és kérdezteti Imre királyfit, hogy nyergeltesse-e a paripáját? Hogy kilovagol-e ma a nemes úrfiakkal harci gyakorlatra?

IMRE (*feláll*): Nem, ma nem megyek...

GELLÉRT: De igen! Jó lesz egy kicsit a sok tanulás után!

IMRE (*szomorúan*): Reggel künn voltam... Ne küldj el, atyám! Vagy ha úgy akarsz, akkor hát megyek...

GELLÉRT: Én nem küldelek, dehogyan küldelek, fiam!

IMRE (*boldogan*): Hát maradhatok?

GELLÉRT: Ha úgy akarsz, fiam?

IMRE (*az apródozhoz*): Kérlek szépen, Kálmán, mondd meg Pázmány nagyúrnak, hogy ma nem megyek ki. A lovász vigye ki paripámat, jártassa meg. Légy szíves így szólj és köszönöm az üzenetet!

APRÓD: Igenis, így fogom jelenteni! Dicsértessék... (*El.*)

GELLÉRT és IMRE (*mint előbb*).

GELLÉRT: De hát mondd, hercegem, miért kérdezted, hogy hány éves vagyok?

IMRE (*leül, vár egy kicsit, aztán csendesen*): Ne haragudj, ha hízelgésnek tetszik beszédem. Nem hízelgek, úgy beszélek, amint érzem... Én még nem ismertem atyámon kívül olyan kiváló, olyan okos embert, mint te vagy, atyám. Milyen szent az életed! Milyen nagy a tudásod. Sokszor egészen elszédülök, mikor beszélsz nekem mindenféle szent és nagy dologról. Szeretet is annyi van benned, mint száz más emberben sincs. Mily gondos és bölcs nevelőm vagy! Sokszor éreztem már, hogy milyen jó lenne, ha én a te fiad lennék, ha nem lennék királyfi, nem kellene az országos dolgokkal is törődnöm és csak Istennek és a tudományoknak élnetnék! És mikor ilyenekre gondoltam, mindig az is eszembe jutott, hogy hajadban már ezüst szálak csillognak. A mi uraink és jobbagyaink már alig harminc éves korukban feleséget vesznek maguknak és szép kis családjuk van. De gyermekeiket sokan bizony nem tudják nevelni. Istenem, te milyen tökéletes és okos, szent gyermekeket nevelnél, ha lenne családod! Mondd, atyám, te nem gondoltál még erre?

GELLÉRT (*aki némán és elgondolkozva hallgatta a beszédet, most finom, halk mosolygással néz maga elé*): A papoknak és szerzeteseknek nincs családja, fiam.

IMRE: Miért, atyám?

GELLÉRT: Azért, fiam, mert az Isten így akarja ezt.

IMRE: Bocsáss meg, erről még nem tanultunk... Az Úr Jézus mondta, hogy így legyen?

GELLÉRT: Igen. Az apostolok voltak az ő papjai. Péter is és többen is házas emberek, családososok voltak, mikor Jézus kiválasztotta őket és azt mondta nekik, hogy aki Őerte nem hagyja el a családját, az nem szereti őt igazán.

IMRE: Ezt nem tudtam, bocsáss meg...

GELLÉRT: Nem tudhattad, fiam. A papok már fiatalon megfogadják Istennek, hogy nem vesznek feleséget maguknak. Így nem lesznek gyermekeik sem. Mindez azért is jó, mert így teljesen Istennek és híveiknek élhetnek. Istennek nagyon kedves, ha valakinek családja, ha gyermekei vannak. A házasság szentség! De legkedvesebb Isten előtt, ha Őerte lemondunk a családi élet szent örömeiről is.

IMRE (csendesesen néz maga elé, elréved).

(Egy-két másodpercig csend van.)

GELLÉRT (a csend után feláll, szelíden Imre mellé lép, átteszi vállán kezét és csendesesen szól): Min gondolkozol, fiam?

IMRE (felnéz rá, majd feláll; szelíd bizalommal): Azon gondolkozom, hogy . . . milyen jó lenne, ha én is olyan kedves lehetnék Isten előtt! (Odasímul Gellérthez.) Ó, én úgy szeretnék pap lenni! . . .

GELLÉRT (szeretettel): Derék fiú vagy, hercegem . . . Isten megáld téged ezért a szép szándékért. De te nem lehetsz pap. Egyetlen fia vagy jó atyádnak, egyetlen trónörököse magyar hazádnak. Ha atyád meghal, neked kell elfoglalnod a trónt. Az egész nemzet terád vár. Királynak kell lenned. Istennek tetsző dolog, ha jó király lesz belőled. Úgy-e vallásos és igazságos király leszel?

IMRE: Igen . . . Ha ez az Isten szándéka, hát akkor legyen meg az ő szent akarata . . . De nem tudom, így lesz-e . . . (Susogva): Én gyakran azt álmodom, hogy szép ravatalon fekszem . . . fehér filiomok között . . . És ekkor mennyei muzsika szólal, angyalok szállnak alá, átölelik lelkemet és égi hang szólal: Jöjj, Imre herceg, a földi korona helyett mennyei koronával vár rád az Úr Jézus és a Szűzanya! Gyakran álmodom ezt és mikor felébredek, a boldogságtól mindig könnyes még az arcom.

GELLÉRT: Alomnak is milyen szép ez!

IMRE: Ó, mondd atyám, ha én is, mint a papok, úgy élnék, ha lemondanék a földi örömeikről, akkor biztosabban elnyerhetném a mennyei koronát?

GELLÉRT: Minél többről mondunk le a földön, annál többet nyerünk az égben!

IMRE: Akkor már nincs előttem kétség! Az én céloom egyedül csak a mennyország!

GELLÉRT: A földi élet nem végcél. Boldog, ki ezt minél előbb megérti és Istenéhez vágyódik. Imádkozzál, hercegem, hogy szép álmod valóra váljék; én is imádkozni fogok halálom órájáig, hogy mindketten elérhessük az örök boldogságot.

IMRE: Igen! Imádkozom. Mindig ezért imádkozom! Hogy odajuthassunk és aranyos számolyánál állva, dicsérhessük Istent.

GELLÉRT: Mindörökké, amen!

(Függöny.)

Vége az ötödik jelenetnek.

HATODIK JELENET.

REGÓS, IMRE HERCEG, MÁRTON, LOVÁSZ.

REGÓS :

Igy élt Imre herceg. Földi trónra készült,
 De hófehér lelke csak az égbe révült,
 Szíve és a lelke nem törődött mással,
 Fel az égbe vágyott szent vágyakozással,
 Ezért határozta, hogy tisztán fog élni,
 Így akarván álmát : az Ég koronáját
 Biztosan elérni.

De, hogy húszéves lett szép regénk lovagja,
 Egy napon így szólott hozzá édesapja :
 — Édes fiam, Imre, lásd én már öregszem,
 Erre kell gondolnom, ha kelek, ha fekszem,
 Jó édesanyáddal életünk leéltük
 És most már nincs semmi egyéb vágyunk nekünk,
 Mint az, hogy jó fiunk, a te esküvődöt
 Míg élünk megérjük ! . . .

Elkomorult Imre, hogy ezeket hallja,
 Mint az őszi égbolt, felhős lett az arca,
 De jó szülőjének hogyan mondjon ellen? . . .
 Folytatta hát István szelíd szóval, csendben :

— Követeim, kik az országokat járják,
 Látták Gnébenben a lengyel király lányát,
 Azt mondják vallásos, áldott, kedves lélek,
 Éppen hozzád illő,
 Én hát arra kérlek, fiam, úgy intézzed,
 Anyád is kívánja : Lengyel király lánya
 Legyen feleséged.

Bizony elbúsítá Imrét e kívánság,
 De, hogy lelke titkát szülői ne lássák,
 Alázatos szóval így suttogott : Jól van . . .

S hogy kedves szülei óhaját követi,
Megígérte szépen, engedelmes szóval.

Boldog lett Gizella, boldog a király is,
Lánynézó követjét indította máris,
S elnyargalt a követ fel, Lengyelországba,
Imre pedig felment, fel a vár tornyába,
S míg nézte, hogy szállnak dél felé a darvak,
Az ő szíve hej, csak nem talált nyugalmat!
Mert, hogy lelkének él, rég így határozta,
Most meg nősülésre bírja szavát atyja,
S máris megy a követ fel, Lengyelországba,
Hol biztos «igent» mond lengyel király lánya!

— Ó, egek, mit tegyek! — jajdul némán Imre,
— Ki ad feleletet bús kétségeimre?
Csanádba menjek el jó Gellért atyához? . . .

Nem! Nem! . . . Elmegyek az Istenhez magához!
Elmegyek éjtszaka, igen, éjjel, titkon,
Senki meg ne tudja féltve őrzött titkom!

Igy beszél magában és így is határoz,
Lemegy és lovászát hivatja magához,
És egy óra mulva már vadászkürt szólal,
Vadászni megy Imre!
Nyalka csapatával kinyargal a várból
Vidám, hangos szóval.

Veszprémtől nem messze ver sátort a tábor,
S alig esteledik, rájuk száll az álom,
Bóbiskol az ör is, így nem veszi észre,
Hogy a kis táborból két suhanó árnyék
Elnyargal az éjbe.

Veszprémi várdombon botorkál a strázsa,
Fáklya a kezébe', kulacs a nyakába',
Majd, hogy belébotlik, még se veszi észre,
Hogy a kápolnánál az éji sötétbe'

Legény áll két lóval . . .
Csak dülöng, botorkál s tovább megy a strázsa
Csendes énekszóval.

Csillagtalan éjben éji bogár szállong,
A lóórző legény ásítózva állong,
Lépeget, meg-megáll, s álmos unalmába
Mind gyakrabban tekint a kicsi kápolna
Sötét ajtajára.

Belülről se ének, de még szó se hallszik,
Künn a két paripa nyugton áll és alszik,
S szól a legény halkán: Ej, no már megnézem,
Mit csinál a gazdám ottbenn olyan régen!
Indul is, hogy mondja, kilincsen a keze,
— Gizella királyné kis kápolnájába
Vajjon mi történik? —
Menjünk halkán, titkon be most mi is vele!

(Regélő elhaltgat. A függöny szétnyílik. — Szín: kápolna. Balról van az oltár, gyertyákkal és virágokkal. Az oltár felett Szűz Mária-kép. A kápolna féltornyos. Az oltár előtt a kis, szőnyeggel leterített dobogón imába mélyedve térdel Imre királyfi. Feje lehajlik összekulcsolt keze fölé és nem veszi észre, hogy belép a lovász.)

MÁRTON *(a lovászlegény egy kicsit vár még, aztán a jobboldali ajtón óvatosan, halkán benéz, majd belép és hogy észre ne vegye Imre, lábujjhegyen lassan elhúzódik a szőnyeg mélyére, hova már nem jut fény. Ott áll).*

IMRE *(pár pillanat múltán, mikor nagy a csend már, lassan mozdul. Feje emelkedik, áhitattal néz a Mária-képre, majd lassan keresztet vet és a képre nézve halkán szólal):* Mennyei pártfogóm, égi Szűzanya, kinek már kicsiny gyermekkoromban felajánlott atyám, im látod szívemet, mely buzgó fohászba merülve imádkozott itt Isten oltára előtt. Ez az imával megszentelt szív könnyörög most Hozzád, hogy segíts meg, most, mikor tanácstalanul állok életem nagy napjai előtt. Én teljesen Istennek szeretnék élni, míg élek. Nem kívánom és megvetem a földi örömeket. De jó szülőimnek egyetlen vágya az, hogy megházasodjam. Szent Szűzanyám, tudom, hogy engedelmességgel tartozom szüleimnek. Sohasem

vétettem a gyermeki engedelmesség ellen. De az Isten a szüleimnél is kedvesebb nekem, hiszen Ő adta életemet és mindenemet. Jézusom anyja, Mária, ha életem és sok-sok imám kedves az Isten előtt, ha szeret engem egy kissé a jó Isten, ó, kérjed most Őt, hogy világosítsa meg lelkemet: mit tegyek? Megszomorítsam szüleimet vagy megtegyem, amit kérnek tőlem? Kedves-e Isten előtt, ha megházasodom, vagy az kedvesebb, ha nőtlen maradok és csak Őneki élek? (*Kiáradó szívvel*): Szűzanyám, kérd meg szent Fiadat, adjon nekem égi jelet, hogy melyik élet kedvesebb előtte? Mert én úgy akarok, úgy fogok élni, ahogyan kedvesebb leszek az Úr előtt! (*Néz a képre, aztán lassan lehajlik feje.*)

(*Csend.*)

HANG (*künn balról, fenn a magasban; a csend után mélyen, de zengően*): Imre herceg, légy nőtlen vagy házasság, Isten előtt akkor vagy legkedvesebb, ha lelkedet liliumként megőrzöd tisztának és ártatlannak! . . .

IMRE (*ki a hang első rezdülésére megrezsent és ég felé nézve, égre tárt karokkal hallgatta az égi üzenetet, most, mikor elzengett a hang, kiáradó lélekkel, boldogan az ég felé szól*): Köszönöm, köszönöm, Istenem, hogy nem hagytál magamra! Köszönöm, hogy megvilágosítottad lelkemet! Így hát megtehetem, mit szüleim kívánnak és mégis Istené maradhatok! Én tehát itt, az Isten színe előtt megesküszöm (*bal kezét szívére, jobbát esküre emelve*): esküszöm az Atya, Fiú és Szentlélek Istenre, a boldogságos Szűz Máriára és minden szentekre, hogy házasság állapotban is megőrzöm tisztaságom, csak az Istennek fogok élni, tisztán és fehéren, mint a lilium! Isten engem úgy segítjen!

MÁRTON (*önkéntelen letérdelt az eskü kezdetekor és most Imre végszáva után mélyen, szinte sóhajta*): Amen!

IMRE (*meghallja, hirtelen feáll*): Ki az?! Ki merte meglopni titkomat?!

MÁRTON (*világosság hull rá, ott térdel és rémülten könyörögve néz Imrére, kezét könyörögve nyújtja feléje*): Irgalmazz, uram . . . én, jaj én vagyok! . . .

IMRE: Mi dolgoz itt, engedetlen szolgáló?!

MÁRTON (*feláll*): Uram, királyfi, elúntam a várast . . . nem tudtam, nem történt-e valami baj itt veled és bejöttem . . .

IMRE: Tudatlan szolgáló, mit aggodol, ha én Istennél vagyok!

Lelkem legföltettebb titkát bírod most! Pedig én azt akartam, hogy erről Istenen kívül senki ne tudjon.

MÁRTON: Esküszöm, uram, hogy nem mondom el senkinek!

IMRE: Igen! Esküdj! Jöjj ide! (*Márton odajön.*) Térdelj az oltár elé! (*Márton odatérdel.*) Emeld esküre kezed! Így és most esküdj! (*Márton utána mondja az esküt*): Esküszöm... a háromszemélyű egy Istenre... és minden szentekre... hogy amit itt hallottam az elébb... míg Imre herceg él... soha... senkinek... semmi kincsért... el nem mondom!... Isten engem... úgy segéljen... Amen.

IMRE (*csendesén*): Most állj fel. (*Márton feláll.*) Szent titkomnak egyedül te vagy a tudója. Vigyázz, az ördög meg ne kísértsen. Esküdet meg ne szegd soha, míg élek!

MÁRTON: Nem, nem, uram!

IMRE: És most... jöjj ide. Hogy erősebb légy a titoktartásban, im fogadd testvéri csókomat. (*Átöleli a boldog legényt és megcsókolja homlokát.*)

MÁRTON (*a csók után leomlik Imre elé és megcsókolja a kezét*): Ó, uram, királyom!... Ne haragudj rám!

IMRE: Nem haragszom. De künn már szól a kakas. Menjünk, hogy meg ne lássanak. (*Az oltár elé térdel, keresztet vet, mélyen meghajol egy pillanatra, újra keresztet vet és feláll. Mártonhoz, ki szintén így tett*): Induljunk, Márton! (*Indulnak kifelé.*)

(*Függöny.*)

Vége a hatodik jelenetnek.

HETEDIK JELENET.

REGÉLŐ, ISTVÁN KIRÁLY, KIRÁLYNÉ, IMRE FELESÉGE, GELLÉRT, UDVARHÖLGYEK.

REGÉLŐ:

Elhangzott eskünek eskü a pecsétje,
Nincs semmi hatalom, amely ezt letépje,
S alig rá egy évre lefolyt a szép ünnep:
Ország nagyurai Fehérvárra gyűltek
S a lengyel királylány, nagy ünneplés között
Imre királyfival Isten színe előtt
Húséget esküdött.

Királylány s a herceg férj és feleség lett,
De virágok násza volt e házaseslet,
Mert egyesült Imre s a királyi lányka,
De csak az erénybe', de csak az imába',
Mert úgy éltek ők, mint Isten két hófehér
Liliomvirága !

István egyre őszült, látta ezt az országot,
És, hogy biztosítsák a magyar trón sorsát,
Ezerharminc-gynek szeptember havában
Összeült minden úr Székesfehérvárra,
Hogy Imre királyfit trónutódló joggal
Királlyá kiáltsa és megkoronázza.

Ilyen készülődést város még nem látott,
Szekérszámra hozták a díszet, a virágot,
Minden ház nagyrangú vendégekkel telve,
S külföldi követek is csak gyűltek egyre,
Német szó, lengyel szó hangzott téren, utcán,
Sürgött, forgott a sok cifraruhás szolgálta
A királyi portán !

Hogy a sok úr magát nagyon el ne unja,
Nagy vadászat indult a közel Bakonyba,
Ujjongott a kürt az erdők szakadatlan,
S gyűlt a pompás zsákmány :
Őz, szarvas és vadkan !

Volt nagy pusztulása erdei vadaknak,
A vidám vadászás tetszett az uraknak,
Hej, de országos gyász lett a jókedv vége.
A vadászat végén egy sápadt halottal
Emeltek az urak nagybúsán szekérré !

S hogy indult a szekér, vad forgószél támadt,
Viszi már a gyászhirot, viszi Fehérvárnak,
S hogy a városra ront jajgatva, üvöltve,
Az ünneplő zászló földre hull letörve,
S a sikoltó széllel jajgat már a nép is :

— Meghalt Imre herceg! Odakünn az erdőn
Egy vadkan megölte!

Zúgnak a harangok, de nem ünneplésre,
Vonul a sok nép is, jaj, de temetésre!
Roskad a királyné sűrű, sötét gyászban,
Egy most úr és szolgál, egy az ország is a
Keserű sírásban!

— Jaj, de hideg száll fel a kriptá mélyéből!
— De bús könny hull alá a király szeméből! . . .
Zokog az ősz király, egész ország látja,
De ki talál most szót a vigasztalásra! . . .

Csupa könny a márvány, mely a kriptát zárja,
A lengyel királylány koszorút tesz rája,
Száz fehér lilium, mind hófehér, tiszta . . .
Éjfekete gyászba indul a királyné
A házába vissza.

Sírás nélkül bírja az utat a házig,
Jaj, de ottbenn, ottbenn! Valaki hiányzik! . . .
Szegény István király, de nehéz most neked
Gyászodat is vinni és még vigasztalni
A bús édesanyát s szegény feleséget! . . .

(A függöny lassan szétnylik. — Szín: szoba. Jobbról ferdén hátra bordótakarós heverő, a bal sarokban hátul székek. A szín egy pillanatig üres, majd nyílik a bal ajtó és István által jobbról, Imre feleségétől balról támogatva mély gyászban jön az ősz királyné. Szemére zsebkendőt szorít. Imre felesége is gyászban, sűrű fátyollal. Odaktsérik a csendesen síró anyát a heverőhöz, ott szólal István.)

ISTVÁN *(hangja fojtott sírás, de nem sír):* Jöjj . . . így szépen . . .
és ülj le . . . pihenj meg . . .

IMRE FELESÉGE *(segíti leülni, de ő is sír):* Így szépen, édes-
anyánk! *(Leül melléje.)*

ISTVÁN *(áll mellettük, lehajtott fejjel).*

KIRÁLYNÉ *(felzokog):* Nincs nekem már fiam . . . meghalt az
én jó fiam!

IMRE FELESÉGE (*felzokog és hozzábújik*): Édesanyám! . . .

ISTVÁN (*amint áll, magához öleli gyengéden felesége fejét*): Egyetlen kincsem, egyetlen reményem volt. De mit tehetünk Isten akaratára ellen! Isten adta, Isten elvette. Bele kell nyugodnunk, ha szívünk megszakad is utána!

UDVARHÖLGYEK (*gyászfátyolosan beléptek, mikor István az utolsó mondatát kezdte és ott maradnak a bal ajtónál, mint egy gyászos csoport*).

GELLÉRT (*püspök, már ősz öreg ember, jön a bal ajtón*): Dícsértessék . . .

ISTVÁN (*fájdalmas örömmel*): Gellért atyánk! (*És lép feléje, két kézzel fogadja, szinte belekapaszkodik*.)

GELLÉRT (*csendesesen*): Az Isten adjon erőt nekünk, királyom!

KIRÁLYNÉ (*most látja meg, feláll, zokogva feléje nyújtja kezét*): Gellért atyánk!

GELLÉRT (*atyai melegséggel*): Most értem csak ide . . . Nagy az út Csanádból . . . Sajnos, már csak a kriptát láthattam . . .

KIRÁLYNÉ: Oly szép halott volt! Fehér, mint a lilium! Úgy feküdt, mintha aludnék! (*Felzokog*): Szegény, szegény fiam! (*Az odalépő menyére borul*.)

GELLÉRT: Nagy fájdalmatokban nincs mi enyhét adjon.

KIRÁLYNÉ: Nincs, nincs vigasztalásunk, atyám!

GELLÉRT: De igen! Van! . . . Mi hiszünk a túlvilágban! A lélek nem hal meg! A lélek felszáll Istenéhez és a tiszta lélek egyenesen a mennyországba repül, hol nincs már fájdalom, csak örök boldogság!

ISTVÁN: Az én fiam úgy élt, mint egy angyal!

KIRÁLYNÉ: Úgy-e, atyám, ő a mennyországba jutott?!

GELLÉRT: Igen, ő biztosan odajutott és ott örvend már Istenénél, kit olyan nagyon szeretett!

IMRE FELESÉGE (*csendesesen*): Onnan néz le most reánk! Ó, Imre, én szép vőlegényem, látod-e síró, árva szívemet! (*Zokog*.)

GELLÉRT: Igen, ő lát most minket! Látja hogyan siratjuk.

ISTVÁN: De miért vette el Isten ilyen korán? Ki lesz így az én utódom? Kire hagyom a magyar trónt?

GELLÉRT: Király, az Isten majd elintézi országod sorsát. Imrét azért vette el, hogy ott fenn ragyogjon és védője, szószólója legyen nemzetének mindörökké. Jó király lett volna belőle, de egy király élete is csak egy rövid emberöltő. Így pedig, hogy Isten felemelte

az ő ártatlan lelkét, azért tette ezt, hogy csillagként ragyogjon Imre herceg a magyar égen, míg csak magyar él a földön! Ott, ott ragyog a mi kedves hercegünk! Látom őt . . . angyalok röp-dösik körül . . . Feje felett égi glória, kezében fehér liliom! S ha bármikor megromlik a magyar nép, a magyar ifjúság felett mindig örködni fog Imre herceg! Ő lesz ennek a hazának, a magyar ifjúságnak védője, oltalmazója . . .

ISTVÁN : Hiszen akkor nem halt meg a mi hercegünk! Hiszen akkor nincs mit sirassunk!

GELLÉRT : Igen, ne sírjatok! Imre herceg testét zárja csak a hideg kripta, de lelke ott ragyog a magyar haza egén, mindörökké!

(Függöny.)

Vége a hetedik jelenetnek.

NYOLCADIK JELENET.

REGÉLŐ, IMRE HERCEG, ANGYALOK.

REGÉLŐ (azonnal beszélni kezd, átveszi Gellért szárnyaló hangját):

Igen! Nem halt meg Imre herceg,
Ne sírjatok, örökké él,
Csillagként ragyog mindörökké
A magyar égbolt szent ívén!

Ott áll a szentjeink sorában,
Kezében tisztaság jele,
Liliomos dicsó alakját
A glória ragyogja be!

Szent, szent, szent, szent vagy, Imre herceg!
Egy ország hozzád így kiált,
S ragyogó példádat követve,
Téged dicsérjen mindörökre
Az egész magyar ifjúság!

(A függöny indul. Amint a függöny széltárult, ott áll a magasban Szent Imre herceg, kezében liliommal, feje körül égi fény. Körötte

angyalok hada és az angyalok ajkán meg a színpalak mögött s a nézőtérén is felzeng a régi egyházi ének):

Égből eredt világ,	Ihlesd be szellemed
Fényesb a napnál,	Hű lelkeinkbe,
Fejlő tavaszvirág	Ültessed érdemid
Tisztább a hónál,	Erkölcscinkbe,
Újult magyar haza	Hogy égi kedv jelét,
Nagyfényű csillaga :	A Szentlélek kegyét
Imre herceg !	Megnyerhessük,
Dicsó erényeid	Ki tiszta szíveket
Tisztelve híveid	A jóra készeket
Hozzád fohászkodunk,	Tölt el malasztival
Légy gyámolunk !	Áldásival !

(Az ének végén lassan lemegy a függöny.)

VÉGE.

RENDEZŐI UTASÍTÁSOK.

Ha lehet, a Regélő a színpad jobb vagy bal széle előtt felállított kis emelvényen üljön és hacsak lehet, beszéde kezdetén külön fény világítsa meg, mely fény beszéde végén mindig kihűnyva jelzi, hogy színpadi jelenet következik. Mikor újra regélni kezd, a felgyülő fény órá tereli a figyelmet és csendet csinál.

Ha így nem lehet megoldani, akkor a színpadra kell mindig betenni kis asztalát és a függöny mindig csak annyira menjen szét vagy húzódjék el, hogy őt lássák. Regélése végén mindig bezárul a függöny egy pillanatra.

Az egyes jelenetek után lehet egy kis szünetet tartani. De ne annyit, hogy a közönség kimehessen. A darabnak egyvégben kell leperegni.

Első jelenet. A trónus úgy itt, mint később is, egy kis dobogón álljon. A dobogót szép szőnyeggel kell letakarni. A jelenet végén az imádkozó királyi párt, ha lehet, reflektor világítsa meg.

Második jelenet. Bölcsőt használjunk és a világért se gyerekkocsit. Inkább semmit. A bölcső lehet aranyozott, díszes. A pólyás kis Imre egy szép nagy baba. Csak a feje látszik ki és a kis keze a csipkékből. Mindig úgy kell tartani, hogy a közönség legföljebb csak egy-egy pillanatra lássa, így meglesz az illúzió, hogy élő baba van a pólyában. Az Imrét felajánló királyi párt, ha lehet, reflektor világítsa meg. Az altatódal hangjegyét a könyvben mellékeljük. Ha elveszett volna, a szerző bármikor szívesen küld új példányt ingyen.

Harmadik jelenet. Imrén és a kis fiúkon kard legyen. Lehet ez aranyozott vagy aranyos papírral bevont fából. A jelenet végén újra hatásos a reflektor.

Negyedik jelenet. Imre látnoki jeleneténél mindaddig, míg anyja hozzá nem lép, lehet reflektor.

Ötödik jelenet. Vigyázzunk a pontos latin kiejtésre.

Hatodik jelenet. A kápolna homályos, csak az imádkozó Imre és az oltár van megvilágítva.

Hetedik jelenet. Szép, ha a Regélő végszáva után harangok zenegenek mindaddig, míg a királyné le nem ült. Harangnak jó a srappell vagy gránát rézhüvelye.

Nyolcadik jelenet. Ez a kép gyorsan és csendben álljon fel, mert a Regélőnek igen rövid a verse! Imre emelvényen vagy leterített padon áll.

Sok angyal fogja körül és mind őt nézi.

Az éneket a színpad mögött többen kezdjék. Szép lenne, ha a megvilágított égi csoport elé a félhomályban éneklő gyermeksereg jönne be jobbról és balról és a gyermekek kezében liliumszál lenne. A gyermekek persze Imrét nézik. Ha ezt nem lehet így, akkor az énekbe egy-két beavatott a nézőtérrel is bekapcsolódik, így bátorságot kap a közönség az éneklésre. Az éneket lehet harmóniumon vagy hegedűn, zongorán kísérni. Így fokozódik a hatás.

Ruhák: István mindig paláttal jelenik meg. A palást színes legyen. Hermelinje vatta. Nem kell Istvánnak a szentkoronát viselnie. Jó egy aranyos abroncs, olyan házikorona-féle. Ugyanígy a királyné is, inkább ragyogó diadémot viseljen. A szereplő férfiaknak vállra omló haja van, így a gyermekeknek is. Imre barna. A nők hosszú és bő ruhát viselnek. Lehet fátyolt is, de legyen szűk nem! A nyolcadik képben csak a királyné és Imre özvegye van talpig gyászban, az udvarhölgyeken csak gyászfátyol.

A gyermek- és férfiruhák korbács legyenek. Képek után kell megcsinálni ezeket. Ha nincs valami olcsó anyag, akkor krepppapírból olcsón ki lehet állítani a ruhákat. A jobbágy csizmában, kék ingben, derekán széles bőrv. Haja vállra omló. Márton, a lovász, csizmában, aranyos fonállal kivarrott ingben (kék a korbács) és kucsmával, karddal. Gellért atya a bencések kámszás csuhájában. Püspök korában is így, csak nyakában aranyláncan aranykereszt. Az apródok színes ruhában, csizmában, mentével. Imre herceg gyermekkorától kezdve mindig lehetően sárga csizmában, színes ruhában, mentével, sastollas, díszes föveggel vagy hajadonfőt.

Kellékek: A reflektor lehet erősebb kerékpárlámpa is.

Különös utasítások: István király fokozatosan öregszik. A hetedik jelenetben már egészen ősz. A királyné is megöszül, annyi a változás. Imre herceget más fiú alakítja a harmadik, a negyedik és az ötödik jelenetben. A hatodik és nyolcadikban ugyanaz.

Egyébként bármely rendezési kérdésben szívesen ad tanácsot a szerző, kinél az előadás joga 5 P-ért megváltható. (Cím: Győr, Kir. Kath. Tanítóképző, Andrassy-út 56.)

A FEHÉRVÁRI CSODA.

Színdarab két felvonásban, két jelenéssel.

Irta : *Pohárnok Jenő.*

SZEREPLŐK :

- | | | |
|-----------------------------|---|-----------|
| 1. ANGYAL | } | gyermekek |
| 2. PISTA | | |
| 3. JÓSKA | | |
| 4. JÁNOS | | |
| 5. PIROSKA | | |
| 6. KONRÁD, a vezeklő | | |
| 7. HARANGOZÓ (Mihály bácsi) | | |

Nép : Gyermekek, asszonyok, férfiak.

Pár évvel Imre herceg halála után történik.

ELSŐ JELENÉS.

(Ha függönyös színpad van, történhet a függöny előtt, de csak akkor, ha az angyalt meg lehet világítani, rávetett fényvel. Egyébként az első felvonás színpadán. A színpad berendezését lásd ott.)

ANGYAL *(hőjéher ruhában, csillogó fejdíszsel és szárnyakkal megjelenik. Megvárja, míg csend lesz, azután két kezét szíve felett keresztbe téve, fejet hajt, úgy mondja):* Dicsértessék az Úr Jézus neve ! *(Vár egy kicsit és beszélni kezd):*

Ezerharmincegyben, síró szellő-szárnyon
Szomorú hír szállt át Nagy-Magyarországon.
— Meghalt Imre herceg ! — sírták a harangok,
És zokogó szívek hallgatták a hangot,
— Meghalt Imre herceg ! — jajdult fel az ország
S bús könnyárban úsztak a szemek, az orcák.

Meghalt Imre herceg, pedig alig élt még,
 Sírba tették véle magyarok reményét
 És bár testét a föld már rég befogadta,
 Magyarok sírását mi sem csitíthatja,
 Mert benne a nemzet olyan kincset vesztett,
 Akit, míg magyar él, jaj, el nem feledhet!

Látja a jó Isten a sok hulló könnyet,
 S szól: Ne sírj már népem, árva magyar nemzet!
 Örömkönnyé válik a könny szempilládon,
 Csoda fog történni Székesfehérváron
 És Imre hercegnek, kit eddig sirattál,
 Fényesebb lesz neve fénylő csillagoknál!

Igy szólt az Úristen s a földre tekintett,
 Egy bűnös szívére szent kegyelmet hintett,
 S aztán, hogy mi történt? . . . Csitt, majd meglátjátok,
 Én már nem beszélek, halkán továbbszállok,
 Halkan továbbszállok, fehér szárnyam rebben,
 (Kezeit a szíve felett keresztbe téve, fejét hajl.)
 Jézus nevét áldjuk mindörökké . . .

Amen!

(Eltűnik vagy halkán elindul balra és a függöny összezárul.)

ELSŐ FELVONÁS

(Szín: A város széle. A városból kivezelő országút a színpad. Balról talán egy ház sarka is látszik. A háttér lehet nyári mező, kék ég, erdő vagy fás, bokros útszéle. A háttérben a középtől jobbra kivágott fa rönkje vagy nagy terméskő, mely az utasnak jó ülőhelyet kínál. Nyár van.)

ELSŐ JELENET.

PISTA és IMRE.

(Mikor a függöny felgördül, a Pista gyerek a szín közepén ül a földön, mellette, őt figyelve, Jóska térdel a sarkán ülve.)

PISTA (bicskával éppen egy karikásostor nyelének faragását fejezi be. Helyet kerít a madzagnak): Így ni. Itt egy kicsit megvágjuk!

(*Elteszi a bicskát, marokba fogja a nyelet.*) Ez osztán olyan nyél, hogy (*fejével a város felé biccent*) Fejérvártt senkinek sincs különb!

JÓSKA: Ó, láttam én már jobbat is!

PISTA (*feláll*): Mi-it?

JÓSKA (*feláll*): Bizony! Keresztanyám fiának olyan van (*odamulat*), amelyikben itt lyuk van! Bizony! Tüzes szöggel sütötte ki! A lyukon füzte át a karikát és az nem jön le, míg a világ áll!

PISTA: Ne erről se jön le! Tudd meg!

JÓSKA: Hát... lehet! Csak ember kell, aki rákösse az ostort!

PISTA: Majd rákötöm én! Van itt erő, ide süss! (*Jobb karján mutatja az izmot.*) Fogd meg!

JÓSKA (*megfogja; csodálkozva*): Ajha! Olyan csomó van a karodon, mint egy tiktojás!

PISTA: De van ám! Mert én mindig köveket emelgetek, hogy igen erős legyek!

JÓSKA: Igazán?

PISTA: De az ám! Mert én katona leszek! Király úr vitéze!

JÓSKA (*szomorúan*): Én is az akartam lenni, mikor kicsi voltam. Imre herceg vitéze. De (*sóhajt*) most már nem lehetek!

PISTA (*csendesen*): Bizony, szegény pajtás, az ő vitéze már nem lehetsz. Imre herceg urunk öt éve a sírban nyugszik. (*Lassan elindul, leül a köre, előveszi az ostort és rákötözi, erősíti a nyélre.*)

JÓSKA (*ezalatt már megszólalt*): Hej, ha én ott lettem volna mellette, majd nem érte volna baj!

PISTA: Mit tehetnél volna?

JÓSKA (*odalép; hőiesen*): Mit? Hát mikor elbotlott a gyökérben és rárohant a vadkan, én odaugrottam volna! Hogy míg engem összetép, Imre herceg talpraszökhessen! Ha aztán ő talpon van, akkor jaj neked vaddisznó! (*Elszomorodik.*) De hát nem lehettem ott. (*Sírósan*): Nem védhettem meg. Így hát nem lehetett király belőle! (*Str.*)

PISTA (*odalép, félkarral átöleli Jóskát*): Ne sirj, Jóska! Ki tudja, miért vette el őt a jó Isten! Én azt hiszem azért, mert igen szerette. És akit igen szeret az Isten, azt sokszor magához veszi már fiatalon. Magához emeli. És odafenn a ragyogó mennyországban angyallá teszi.

JÓSKA (*félragyogó szemmel*): Igen! Édesanyám azt mondja, hogy Imre herceg angyal lett! Valóságos szent angyal!

PISTA: Édesapám is azt mondja!

MÁSODIK JELENET.

Előbbiek és JANCSI, majd PIROSKA.

- JANCSI (*vidáman siet be balról*): Hé, itt vagyok !
 PISTA : Ni, a Jancsi !
 JÓSKA : Isten hozott !
 JANCSI : Adjon Isten ! (*Kezet fog. Pistánál meglátja az ostort.*)
 Jé, de szép ostor ! Add nekem !
 PISTA : Van eszembe !
 JÓSKA : Most csinálta !
 JANCSI : Te ! Adok érte egy kiscalambot !
 PISTA : Van nekünk is !
 JÓSKA : Tegnap kélt ki nálunk hat bubos !
 JANCSI : Hát mit adjak érte ?
 PIROSKA (*karján kis szatyorral, jön balról és a fiúkra ügyet se vetve halad át a sztn elején*).
 PISTA (*nem üti meg, csak feléje pattint az ostorral*): Megállj, hé !
 JANCSI (*odalép*): Hova mész, Piroska ?
 PIROSKA (*fél tőlük*): Jaj, ne bántsatok, beteg a kistestvérem !
 Papsajt-levelet megyek keresni, meg pipitért.
 PISTA : Akkor hát eredj békén !
 PIROSKA : Isten veletek ! (*Indul jobbra.*)
 JANCSI : Te ! Ott a római árok mellett sok van !
 PIROSKA (*megállt*): Köszönöm ! (*Elindul, kimegy.*)
 JANCSI : Hát mit adjak az ostorért ?
 JÓSKA : Én öntök érte ürgét !
 PISTA : Süsd meg az ürgédet. Én az ostort nem adom !
 PIROSKA (*ebben a pillanatban ijedten, lelkendezve fut vissza. Befut, megáll, visszaréz*): Jaj, Istenem !
 PISTA (*ijedten*): Mi az ?
 JANCSI : Ki bántott ?
 PIROSKA (*remegve mutat jobbra ki*): Ott, ott !
 JÓSKA : Talán vaddisznó ? Akkor fussunk ! (*El is inalna már.*)
 PIROSKA : Nem ! Egy ember !
 JANCSI, PISTA : Ember ?
 PISTA : Embertől félsz ?
 PIROSKA (*ijedten, lassan hátrál*): Ott jön ! Nézzétek !
 GYEREKEK : Az ám ! Ni ! Ó !

PIROSKA : Az árokból mászott ki !

JÓSKA : Valami rabló ! Jaj ! *(Húzódik balra.)*

PIROSKA : Lánc van a kezén !

JANCSI : Bújjunk el !

PISTA : Lessük meg !

(Elhúzódnak balra, ki a színről, de nem futva, hanem a közelgőre visszabámulva.)

HARMADIK JELENET.

Előbbiek, KONRÁD, HARANGOZÓ.

(Amint üres lett a színpad, jobbról nehéz láncnak zördülése hallatszik. Lassan lép a jövevény. Minden lépésnél a földre ütődve zörren a súlyos lánc.)

KONRÁD *(lassan, alig tud lépni, megjelenik jobbról. Görnyedt, darócruhás alak. Öreg koldusnak látszik, olyan fáradt és rongyos szegény. Két keze össze van bilincselve. A nehéz lánc a földet sepri és minden lépésnél zörren. Minden lépés egy kis pihenő. A rogyadozó lábakon saru, vagy lehel meztilláb is. Haja a vállára omlik, gyér szakállá már őszes. Jön, megáll. Lép, megáll):* Jaj ! . . . Nem bírom tovább ! . . . *(Strósan, elgyötörtén):* Nem bírom tovább ! *(Két megláncolt kezét az ég felé emeli; felzokog):* Isten ! Ezerszer megbántott Istenem, irgalmazz nekem ! Húsomba vág a lánc ! Elhagy az eröm ! Égő szomjúság gyötör ! Hát mikor telik le már szörnyű vezeklésem ? ! *(Keze erőltlenül hull le, feje lehajlik. Str.)*

HARANGOZÓ *(öreg jobbágy, balról lép be, mögötte a kíváncsi, megszeppent gyermekek. A Harangozó megilletődve nézi a zokogó vándort és csendesen szól):* Ki vagy, te szegény vándor ?

KONRÁD *(nem veszi észre).*

HARANGOZÓ : Hé, nem hallod ?

KONRÁD *(lassan felnéz, kezét feléje nyújtja, felhördül):* Ember ! Víz ! *(És ebben a pillanatban erőltlenül zuhan a földre. Elájul, összeroskad, mint a zsák.)*

GYEREKEK *(ijedten kiáltanak):* Jaj, Istenem ! Szegény !

HARANGOZÓ *(azonnal odaugrik, éleszti, emeli):* Hé ! No ! Megállj ! *(Piroskához):* Víz ! hamar !

PIROSKA *(balra elszalad).*

HARANGOZÓ *(felemeli a feléledő embert, átkarolja, viszi a kő*

felé): Szedd össze magad! Igy! Szépen! Űlj le ide! (*Segtli.*) Igy, no! (*Megsimogatja.*) Szegény, te! Látom, vezeklő lehetsz!

PIROSKA (*besiet egy csupor vízzel*): Tessék, bácsi!

KONRÁD (*két kézzel fogja meg és nagy kortyokban kiissza fenéig. Ettől megéled. Hálásan nyujtja vissza*): Az Isten fizesse meg!

PIROSKA (*harangozó mellett marad, a többi gyerek egy csoportban Konrád másik oldalára kerül lassan. Félve, de kíváncsian bámulják, hallgatják*).

KONRÁD (*hosszú hallgatás után a harangozóhoz*): Ez... ez itt Fehérvár?

HARANGOZÓ: Igen! A király úr városa.

KONRÁD (*bólogatva*): Messze, jaj, de messze van!

PIROSKA (*csodálkozva*): Messze? De hiszen, bácsi, a kezével elérheti már az első házat.

KONRÁD (*ránéz a lányra, szomorúan*): Igen... De én már három éve jövök!...

GYEREKEK (*csodálkozva, egymásra nézve*): Három éve?! Már három éve?

HARANGOZÓ: Három éve? Hát honnét a csodából jössz?

JÓSKA: És... miért van lánc a kezén?

KONRÁD (*Imrére néz*): Miért? (*Maga elé bólogat, sóhajt.*) Mert megérdemeltem!...

PIROSKA (*félénken*): Talán rabolt?

KONRÁD (*csak némán mered előre*).

JANCSI (*félénken*): Káromkodós volt?

PISTA: Hazudott?

JÓSKA: Vagy... talán... gyilkolt?

HARANGOZÓ: Megöltél valakit?!

KONRÁD: Hazudtam, loptam, raboltam, gyilkoltam! Sokszor!

HARANGOZÓ (*íjedten húzódik hátrább, keresztet vet*): Jézusom, segélj!

PIROSKA (*félve bujt a harangozóhoz*): Istenem!

GYEREKEK (*szintén félve húzódnak hátrább*): Borzasztó!

KONRÁD: Eladtam a lelkemet az ördögnek! Megtagadtam Istenemet! Kiraboltam az édesanyámat és megöltem (*zokogásba fullad*), megöltem a gyermekemet! (*Feje lebukik a mellére. Str, némán, csak a vállá rázkódásán látszik, hogy zokog.*)

HARANGOZÓ: Szörnyű, szörnyű bűnök!

JÓSKA: Ezért visel láncot!

JANCSI: Ezért jár így, rongyosan, éhesen!

PISTA : Hallottam márilyent ! Igy vezekli le bűneit !

PIROSKA (*odalép Konrádhoz, gyengéden simogatja a vállát*): Szegény vezeklő, ne sírj, ne sírj már, hallod? Isten végtelenül jó. Ha megbántad bűneidet és megfogadtad, hogy többé nem vétkezel, a jó Isten megbocsájt neked ! No ! Ne sírj ! Mondd, megbántad már, hogy úgy megbántottad Istent ?

KONRÁD (*felzokod*): Megbántam ! Nagyon megbántam !

PIROSKA : No látod, akkor ne sírj hát ! Három évig vezekeltél is. Éppen elég lehetett.

KONRÁD (*ingatja fejét*): Nem ! Még nem elég !

PIROSKA : De, de, hiszen nagyon sokat szenvedhettél ! Jöjj tehát, szedd össze erődöt. Az én édesapám a király úr kovácsa. Ő levágja kezadről a láncot.

HARANGOZÓ : Igen ! Gyere, odavezetünk !

KONRÁD (*ijedten*): Nem szabad !

JANCSI : Miért nem ?

KONRÁD : Még nem telt le az időm ! Ó jaj, még nem telt le !

HARANGOZÓ : Hát meddig kell szenvedned ?

KONRÁD : Elmondom ! Hallgassátok meg. Ó, én nyomorult életem ! (*Sóhajt. Csend.*)

GYEREKEK (*már nem félnek. Leülnek Konrádtól jobbra előre a földre és feléje fordulva hallgatják*).

PIROSKA (*a harangozó mellé húzódik, úgy hallgatja*).

KONRÁD : Előkelő német úr volt az én apám. Engem is jól neveltek. De, hogy megnöttem, rossz társak közé keveredtem. Minden kincsemet elmulattam. Feleségem meghalt. Gyermekeimet megöltem. Loptam, raboltam, gyilkoltam. Mit törődtem én a lelkeimmel ! Egyszer csak megdöngette ajtómat a halál : «Konrád, Konrád, mi lesz a lelkeddel, ha meghalsz !» Megborzadtam ! Láttam a poklot. Oda jutok én bizonyosan. Bűnbánat fogott el. Elmentem gyónni. A püspök elborzadt bűneim hallatán. Nem oldozhatott fel. Rómába küldött. A Szentatyához, a pápához mentem gyónni. Elborzadt ő is. És ő mondta, hogy öltsek szörruhát. Hintsek hamut fejemre ! Keressek bilincset bűnös kezeimre. Igy aztán forróságban, esőben, sárban, csontdermesztő hidegben, gyalogszerrel menjek városról városra. Keressem fel a szentek sirjait. És azokét, kik szentség hírében éltek. Imádkozzam, kérjem segítségüket. A szentek majd könyörögnek értem Istennél, hogy bocsássa meg bűneimet.

HARANGOZÓ : Igy mondta a Szentatyánk?

KONRÁD : Igen. És azt mondta : Eljutok majd egy sírhoz. Abban a sírban Istennek egy igen kedves valakije pihen. Majd ő könyörög Istennél. Az ő kedvéért megbocsájt Isten. Az lesz a jel, hogy kezemről magától hull le a vasbilincs !

PIROSKA : És hány sírnál voltál már?

KONRÁD : Három éve járom az országokat. Száz, kétszáz sírnál zokogtam már irgalomért. De jaj (*emeli, mutatja kezeit*) rajtam még a lánc ! Pedig már fogytán az erőm. Húsomat lemarja a bilincs. Lábamat véresre tépi a kő és a tövis. (*Sír; az ég felé*) : Istenem, hát mikor adod a jelt? Vagy hát nem bocsájtasz meg nékem soha, de sohasem !

HARANGOZÓ (*csendesesen*) : Ha a pápa mondta, akkor meg fog történni a csoda.

KONRÁD (*ingolja fejét*) : Már fogy a hitem is ! Minden híres szent sírjánál voltam.

PIROSKA : És miért jössz Fejérvárra?

JANCSI : Itt nincsen egy szent se eltemetve !

JÓSKA : Csak a liliomos herceg ! Imre királyfi.

KONRÁD (*hittel*) : Óhózzá jövök ! Hol, hol van a sírja? (*Feláll.*)

PISTA : Ott, benn a templomban. De ő nem szent.

KONRÁD : Tudom, még nincs szentté avatva ! De hallottam hírét messze országokban is. Hallottam, hogy olyan tiszta lélek, mint ő, kevés élt még a földön. Minden országban mondták : A magyar herceg, Imre királyfi, igen kedves az Isten előtt !

HARANGOZÓ : Imre királyfi temetésén csoda is történt ! Egy béna fiú járnai kezdett !

PISTA : A Miska !

JANCSI : A Faragó Mihály fia !

KONRÁD (*örömmel*) : Ó, ha ez igaz ! Hiszen ez már égi jel ! Imre királyfi kedves az Istennek ! (*Az ég felé*) : Imre herceg, könyörögj érettem ! Szabadíts meg láncaimtól ! (*A körülállókhöz*) : Hol az a templom? Hol van Imre sírja? Lelkemben újult szent remény ragyog ! Vezessetek hozzá, kedves magyarok !

HARANGOZÓ : Sírját én őrzöm, jöjj tehát ! Gyerünk !

KONRÁD (*az ég felé*) : Szent, irgalmas Isten, légy most, légy velünk ! (*Zörgő láncával boldogan, lassan indul balra el.*)

(*Függöny.*)

Vége az első felvondsnak.

MÁSODIK FELVONÁS

(Szín: Imre herceg kriptájánál a templomban. A szín hátfalánál oltár, rajta a közepén feszület áll, tőle jobbra és balra gyertyatartók gyertyával. Tűzbiztonsági szempontból legjobb, ha a gyertyák nem égnek. Lehet a gyertyák helyett üvegfalú temetői lámpa. Ebben éghet gyertya. Az egyszerű oltár le van terítve és rajta virágok díszelnek. Az oltár előtt, mint egy kriptát fedő kőlap: dobogó. Ha lehet, bevonandó márvány-papírral, így márványlapnak látszik. A márványlap és az oltár között egy sorban liliomok. Ha éppen nincs élő, kartonból kell kivágni és megfesteni. Egyébként, ahol szabad hely van, zöld szobavirágokkal töltsük ki. A falat szentképek díszíthetik a hangulat emelésére. Hogy akkor színyomat nem volt, az nem baj. Lehet a színt úgy is rendezni, hogy az oltár és a kriptá balról legyen, egészen a szín elejéig érjen a széle.)

ELSŐ JELENET.

HARANGOZÓ és PIROSKA.

HARANGOZÓ (mikor a függöny felgördül, a virágok, zöldek között tesz-vesz, rakosgat. Magának beszél): Igy no, szépen . . . Te meg erre fordulj. Mindig öntözgetünk, mégis hervad ez a kis ágad? (Ránéz a márványlapra.) Hej, az ember is, mint a virág! Szépséges hercegünk, mennyire szerettünk! Jó anyád, Gizella királynénk gondosan nevelgetett. Jóságos István király úr tanítgatott! Szép voltál, jó voltál, mégis elhervadtál, mégis meghaltál! Itt nyugszol a hideg kriptában. Jó apád meg amott, a másik oltár előtt. Könnyeivel öntözget az egész nemzet, de már a sírból csak fel nem támaszt a könny! Szegény kis hercegünk! (Térdreomlik, mélyen meghajolva imádkozik.)

PIROSKA (már látatlanul belépett jobbról az utolsó mondat előtt. Némán figyelte a harangozót. Mikor az letérdel, ő is keresztet vet, egy kis johászt mond némán, újra keresztet vet, aztán halkán odalép a harangozóhoz. Megérinti vállát): Mihály bácsi! (Mihály nem szól.) Mihály bácsi!

HARANGOZÓ (felnéz rá): Ki az? Te vagy, Piroska? (Feláll.)

PIROSKA (meghatottan néz fel rá): Igen! . . . Jaj, Istenkém . . . hiszen Mihály bácsi sírt!

HARANGOZÓ (szégyenlősen): Hát . . . valami a szemembe ment...

PIROSKA (odalép, hozzásimul): Úgy-e a szeretet ment a szemébe? Úgy-e, Mihály bácsi is nagyon szerette Imre herceget?

HARANGOZÓ *(megsimogatja a kislány fejét; csendesen)*: Igen szerettem! És ha itt járok a sírjánál, nem tudom megállni, imádkoznom kell hozzá... ha meg imádkozom hozzá, hát hogy állhatnám rívás nélkül. *(Csend. Felfigyel jobbra.)* Hallga!

PIROSKA: Jönnek?

HARANGOZÓ: Jönnek! Énekelnek már!

(Künn, távol már hallatszik a nép éneke. Szent Imréről letszés szerinti templomi ének. Mindig közeledik.)

PIROSKA *(dobogó szívvel)*: Mihály bácsi, maga mit gondol?

HARANGOZÓ *(áhitattal)*: Konrád, a vezeklő, az egész éjszakát imában töltötte. Ima közben álomlátást látott. Megjelent neki Imre herceg égi fényességgel és mosolyogva feléje tárta karjait. Konrád hisz Imre herceg pártfogásában. *(Erősen)*: És a hite meg fogja őt szabadítani.

PIROSKA: De hát hogyan? Csak úgy magától lejön a lánc? Az lehetetlen!

HARANGOZÓ: Isten előtt semmi se lehetetlen! *(Hátrahúzódnak.)*

MÁSODIK JELENET.

Előbbiek, KONRÁD, gyermekek, nép.

(Az ének most lett erős. Fél percig így hangzik künn, azután hirtelen elhallgat. Gyerekek lódulnak be, jobbról-balról csoportba állnak ha lehet, egy-két felnőtt is bejön, de a színt közepén szabad utat hagynak. Amint elhalgattott az ének, hallatszik már a lánc csörgése.)

KONRÁD *(imára kulcsolva bilincses kezét, lassan, áhitattal belépked. Odaér a köhöz. Áll egy ideig, majd hirtelen felzokog)*: Imre herceg! Ó, Imre herceg! *(És térdre rogy, ráborul a kriptaköve. Így marad a Miatyánk végéig.)*

HARANGOZÓ *(míg keresztet vet)*: Imádkozzunk! *(Letérdel s letérdel mindenki; félhangosan együtt imádkozzák a Miatyánkot.)*

KONRÁD *(az ima után lassan feláll, két kezét könyörögve nyújtja a kripta köve, majd az ég felé. Beszéde zokogó, könnyes könyörgés)*: Imre herceg, te, ki tiszta lelkű voltál, mint a liliom, tekints reám, szegény bűnösre! Tekints reám. Nézd, a szívemből a könnyek már kimosták a bűnös hajlamot. Lelkem vágyódik Isten után! Segíts rajtam, égi lélek! Kérd a jóságos Istent, hogy a te kedvedért tegyen csodát, oldozza le kezemről a bilincset! Kérd az

Istent, bocsásson meg nekem! Imre herceg, könyörülj rajtam!
(Két keze az ég felé emelve. Így áll egy-két pillanatig nagy csendben és most a lánc nagy zördüléssel a földre hull! Mindenki megdöbben: óh!... aztán)

KONRÁD *(nézi kezeit, szinte nem hisz a szemének; sirva, dadogva):*
 Lehullt a lánc?!

HARANGOZÓ *(fokozva):* Lehullt a lánc!

GYEREKEK ÉS A NÉP *(örömmel, künn is zúgással):* Lehullt a lánc!

KONRÁD *(szinte sikoltó, vad örömmel):* Meg vagyok mentve!
 Ó, szent, szent, szent vagy magyarok égi hercege! *(Felzokog):*
 Imádkozunk! *(A köre borul.)*

MINDENKI *(áhitattal térdrehull).*

MÁSODIK JELENÉS.

ANGYAL *(jobbról belibben a térdelők között, két karját áldóan tartja Konrád fölé. Ha lehet, most fény sugar világttsa meg az angyalt):*

Ime, az Isten megmutatta,
 Hogy Imre herceg szent, ó, szent!
 És jó pártfogót talál benne,
 Ki hozzáfordul idelent.
 Kérjétek hát a segítségét,
 Az Isten meghallgatja őt,
 Mert liliomos Imre herceg
 Nagyon kedves az Úr előtt!

(Már a színpad elején a közönség felé nyújtott kezekkel áll.)

Szeressétek ti is örökké,

(Szíve felett összefonja karjait, meghajol.)

S dicsérjük Istent mindörökké,

Amen!

(Függöny.)

VÉGE.

Jegyzet. A darab előadására, rendezésére vonatkozóan, utasításokkal szívesen áll rendelkezésre a szerző, kitől az előadás joga 3 P-ért megváltható. Címe: Győr, Kir. Kath. Tanítóképző.

KÖLTEMÉNYEK SZENT IMRÉRŐL.

Szent Imréhez.

Szent Imre herceg, Magyarország disze,
Kinek fején már glória ragyog,
Ó, tekints engem választott hívednek,
Hiszen én is egy kis magyar vagyok !
Kicsi szívemben nagy-nagy szeretettel
Csüggök hazámon, mely a te hazád,
Segíts engem is jó magyarrá lenni,
Hogy hűn szolgáljam mindenben javát !

Szent Imre herceg, ifjúságunk szentje,
Ki fényes példa vagy mindig nekünk,
Ó, tekints engem választott hívednek,
Mint gyermeket, ki érted lelkesül !
Mint ifjú lettél szentté, Imre herceg,
Taníts meg engem járni utadat,
Jézus szívetől esdd ki a kegyelmet,
Hogy tisztaszívű gyermek maradjak !

Imre herceg, Isten kertjében bimbó,
Ezüstliliom, csodaszép virág,
Ó, tekints engem választott hívednek,
Te légy nekem a fényt adó világ !
Fogd meg kezem, vezess, segíts az Égbe,
Ahol ti vagytok, hazám szentjei,
Áldott légy Imre, Magyarország szentje,
Dicsérnek téged néped ezrei !

Blaskó Mária.

Szent Imréhez.

Szűz Szent Imre, szép királyfi
 Magyarok reménye,
 Légy minden magyar gyermeknek
 Fénylő mintaképe!
 Nemzetiszín zászló alatt
 Im, élédbe állunk:
 Légy vezérünk, légy pártfogónk,
 Nyomdokodba vágyunk!
 Emeld fel a liliomod,
 Kormánypálcád légyen,
 Veled tartunk, veled megyünk,
 Légy üdvöz az égben!

Blaskó Mária.

(Hatásos kép, ha Szent Imre élőképe előtt nemzeti zászlóval álló kigyereks csoport vezetője mondja el.)

Ünnepi fohász.

István király fia,
 Hitünk lilioma
 Ó, hajolj le hozzánk!
 Vértanuk miséjén,
 Szenvedések éjjén
 Csókold meg az orcánk!

István király fia,
 Szívünk lilioma,
 Nézz a keresztünkre!
 Szórj liliomszirmot,
 Kössél égi gyolcsot
 Fájdó, sok sebünkre!

István király fia,
 Kertünk lilioma
 Ó, ölelj át minket!
 Tanítsd bűnbánásra,
 Hitre, imádságra,
 Árva szíveinket!

István király fia,
 Hazánk lilioma:
 Jőjj a templomunkba!
 Ahol Téged áldunk,
 Ahol Téged várunk
 Hittel leborulva!

Móra László.

Szent Imre kincsei.

Kilencszáz év ünnepére Összegyült a néped Hogy köszöntse, hogy csodálja A Te szelídséged, A Te szűziséged !	Kilencszáz év ünnepére Együtt van országod, S szent szivedben élni látja A Te lemondásod, Alázatosságod.
---	--

Kilencszáz év ünnepére Lelkünk hite éled S a sötétben fényt keresni Megyünk, megyünk véled, Kísérjük a lépted.	Lelked sok-sok kincse előtt Igézetten állunk És valamit kérünk Tőled Hófehér virágunk, Szent liliomszálunk :
--	--

Kilencszáz év ünnepére Egybegyült a néped Áhitattal megcsodálni A Te bölcseséged, Szent jószívűséged.	Szórj kincseket kincseidből Lelkünk asztalára, Hogy új hittel tekinthessünk A mi keresztfánkra S a feltámadásra !
---	---

Móra László.

Szent Imre apródja.

Kösd meg a fához vesszőparipád
És jöjj, öcsikém, jöjj, kicsi Imre,
Vár ránk a mesék gyors táltos-lova,
Hopp, ide gyorsan a térdeimre !

Hipp-hopp repülünk, már itt is vagyunk,
A tornyos várat láthatja bárki,
A tornyos várban úr István király
És a fia, a jó Imre királyfi.

Nadrág, s dolmánya tiszta hőselyem
És a vállán az égszínű mente.
Piros csizma a lábán . . . Jaj de szép !
Ragyogó arcú égi levente !

Fején csillagból fényes korona,
Szemében boldog, szent napsugár van,
Tedd a kacsódat össze, öcsikém
És ezt az imát mondd utánam :

«Fehér dolmányod, fehér a szíved,
És hófehér és tiszta a lelked,
A kis öcsém is hadd legyen olyan,
Mint te, ó édes Szent Imre herceg !

Piros csizmádat nem szennyezi por,
Lábad nyomát ő is kövesse,
Ne tapadjon rá bűn szennye soha,
S a kicsi Jézust igen szeresse.

Szent Imre herceg, a kis öcsikém
Hadd nézze mindig te áldott orcád,
S mosolyogjon rá kéken, fényesen,
Hívja és várja őt is a mennyország !»

Mondd, öcsikém, mondd : «Égi pártfogóm,
Szeretlek Téged, s mindig követlek . . .»
Nézd, rád mosolyog s magához ölel
S apródjává tesz Szent Imre herceg !

Mentes Mihály.

Ki volt Szent Imre ?

— Párbeszéd. —

Szereplők : *Kisfiú, Nagybacska fiú.*
Egyik hat, másik tíz éves.

KISFIÚ : Amerre járok napok, hetek óta,
Mindenütt csak órála beszélnek,
Mesélj hát nékem Szent Imre hercegről,
Hol élt? Ki volt ő?
Mondd meg . . . szépen kérlek !

NAGYFIÚ : Szent Imre herceg? Órá vagy kíváncsi?

KISFIÚ : Órá! Igen! . . .

NAGYFIÚ : Hát figyelj rám híven.

Nevét ha ejtem, boldog büszkeséggel

Örül a lelkem és dobog szívem.

Hallgasd hát öcsém szép, igaz mesémet,

(Közelebb húzza a két széket.)

Im ülj le szépen, míg róla mesélek!

(Leülnek mind a ketten.)

NAGYFIÚ : István király és Gizella királyné

Mindig vágytak egy kis gyerek után,

Született is kis fiúk, lányuk, négy is,

De jaj, mind meghaltak, egymás után!

Míg végre egyszer liliomillattal

Lett tele a szép fehérvári kert,

S király, királyné keresztelni vitt egy

Angyali arcú, drága gyermeket!

Szép kis fiú volt! Haja szőke, selymes,

Két szeme kék, mint tavasszal az ég,

Aki csak látta, örömmel hirdette:

Csak reánézni is gyönyörűség!

Királyi anyja gonddal ápolgatta,

Aztán István, majd szent Gellért nevelte,

Nem volt a földön azóta se olyan

Angyali lelkű, szépséges levante!

Lelke fehér volt, mint liliom szirma

Ajkát csúf, hazug szó nem hagyta el,

Hogy lelkét a bűn árnyától is óvja,

Imádkozott ő buzgón, szüntelen.

Angyali lélek volt szent Imre herceg,

Liliomlelke csupa áhitat,

És mikor felnőtt, s felesége volt már,

Ő akkor is csak Jézusé maradt.

Királyfi volt. A magyar trónus várta,
De előbb kapott égi koronát,
Kora halála mély gyászba borítá
István királyt s a bús magyar hazát!

De nemsokára öröm lett a gyászból,
Imre sírjánál csodát tett az Ég,
S szentté avatták Imre hercegünket,
Kinek ma áldjuk legendás nevét.

Szent, égi szent hát a dicső királyfi,
Egünkön neve csillagként ragyog,
És magyar szívem azért olyan boldog,
Mert én is az ő védenca vagyok!

KISFIÚ: Te is, bátyám? ...
Ó, mondd, lehetnék én is?

(*Feldől.*)

ÉN erről még nem hallottam soha! ...
NAGYFIÚ: Szent Imre herceg minden magyar gyermek
Szent védőszentje, égi gyámola,
Igy a tiéd is! ...

KISFIÚ (*örömmel*):

Igazán? ... Enyém is? ...
Ó, kedves bátyám, mily boldog vagyok!
Ennél a hírnél semmi a világon
Nem lehet nékem kedvesebb, nagyobb!

(*Bátyjához simul.*)

És ... te!

NAGYFIÚ: Nos?

KISFIÚ: Kérlek ... úgy szeretném, bátyám,
Forduljunk hozzá, rögtön ... ha lehet!

NAGYFIÚ: Mindig lehet, csak nézz az égre szépen,
És áhítattal tedd össze kezéd ...

(*Mindketten az égre nézve, összeteszik kezüket.*)

És mondd velem szíved mélyéből, csendben
A fohászt, amit az ajkam rebeg!

(*Áhítattal mondják mindketten.*)

Szent Imre herceg, kedves védőszentem,
A magas égből tekints most le rám,
Szeretlek téged, drága égi lélek,
Szívből szeretlek, tisztán, igazán !

Szeress te is. És kérd az áldott Jézust,
Hogy kis szívemet áldja, áldja meg,
Hogy én is, mint te, olyan tiszta lelkű,
Jézusnak tetsző kis fiú legyek !

És nem térve le soha a jó útról,
Segíts Szent Imre a mennyekbe jutnom,
Amen.

Pohárnok Jenő.

Ünnepi beszéd Szent Imréről.

Irlta: Szabó József dr., hittanár.

Kedves Gyermekek !

A lilimos Szent Imre herceg tiszteletére szenteljük a mai napot. Tudjátok-e, ki volt ez a tisztaalkú herceg, akiről ma mindnyájatoknak örömmel, szeretettel, rajongással kell megemlékeznetek ?

Ő a legelső magyar ifjú. Nemcsak azért, mert első szent királyunknak volt a fia, hanem azért is, mert ő lett a magyarok első szentje. Kilencszáz esztendeje, hogy átlépte a fényes mennyország küszöbét, hogy ott helyet készítsen az utána jövő magyaroknak és egyszersmind nagyfényű csillagként az utat is mutassa a földi hazából az örök hazába. Kilencszáz esztendeje vezeti a magyar gyermekeket a tisztaság, az üdvösség útján. Kilencszáz esztendő óta előttünk jár, első közöttünk.

Ezért ünnepeljük tisztelettel, szeretettel, érette hevülve, példáját követve.

Nem azért tiszteljük, mert királyfi volt, hanem azért, mert szent fiú, szent ifjú volt. Királyfinak született, de bár édesatyját szentként tiszteljük s édesanyját boldognak magasztaljuk, szentnek mégsem született, hanem saját erejéből lett azzá Isten kegyelmével.

Hogy könnyebben követhessétek, kedves gyermekeim, elmondom nektek, mikép lett belőle az Isten szentje, népének választottja.

Ha királyi édesanya nyájas arca hajolt is édes szeretettel a bölcsője fölé, ha királyi édesatyja fényes palotájában tette is első ingadozó gyermeklépteit ; ha királyi udvarban és kertekben játszotta is gyermekjátékait, azért az Isten előtt olyan gyermek volt ő is, mint ti valamennyien.

Eleven volt és vidám. Szeretett játszani, mozogni, mint ti is valamennyien. Nem volt horpadtmellű, ferdenyakú «anyámasszony

katonája». Ha most itt megjelenék köztetek, valamennyiötöknek megtetszenék az első pillanatra és büszke volna, akit barátjának választana. Büszkék voltak rá szülei is, a főurak is s ha szeretettel végignézték a kis Imre herceget, csendesen megköszönték a jó Istennek : «Hála legyen a jóságos Istennek, hogy ilyen királynak termett, erős, ügyes, okos, vidám gyermeket adott a mi királyunknak. Kitűnő király lesz belőle».

De a jó Isten másképp határozott és a kis Imre is más után, valami több után vágyakozott.

Szeretett tanulni. Édesatyja és Szent Gellért voltak a tanítói. Kis szívébe belevészte minden szavukat. Különösen az tetszett neki, hogy a királyi koronánál még nagyobb kincs is van a világon : a szentek koronája. Ezt akarta magának megszerezni, ez volt minden kívánsága. Nem tetszett már neki annyira a fényes katonaság, nem akart már háborút viselni, ellenséget üldözni, országokat, kincseket hódítani ; sokkal, sokkal többre vágyott. Nem akart az emberek királya lenni, hanem az Isten kedvében akart járni. Csak az Istent akarta szeretni nagyon, nagyon, jobban, mint az édesatyját, édesanyját és az egész világot együttvéve.

Sokszor kérdezte imádságközben az Istent : «Édes jó Istenem, mit kívánsz tőlem?» És egyszer, mikor a Szent György-kápolnában így imádkozott, felelt is neki a jó Isten : «Azt akarom, hogy légy tisztaszívű !» És akkor a kedves lelkű Imre herceg megfogadta, hogy «nem akarok én mást, csak a Te tisztaszívű, szűzi lelkű gyermeked akarok lenni. Segíts meg ebben, édes jó Istenem».

Fogadalmát elfogadta, imádságát teljesítette a Mindenható Isten. Imre herceg lemondott érte a földi korona, uralkodás örömeiről, égi koronát kapott érte cserébe.

Épen koronázására készültek. Örült az egész ország. Csak nyolc nap volt már a koronázásig s ekkor Imre herceg hirtelen megbetegedett. Az öröm országszerte aggodalomná változott. Sírt, imádkozott az egész ország. Betegágya mellett álltak a szülei és sírtak. Mindenki szomorú volt, csak Imre herceg volt vidám ; szeretete szüleit, sajnálta is őket, de a szíve mégis, mégis égbe vágyott. Vigasztalta szüleit, mosolygott rájuk, de azért mégis az örök hazába kíváncszott. Szüleinek és Istennek szeretete küzdött a szívében és győzött az Isten. Imre herceg lelke hozzárepült épen a koronázás napján. Imre herceget égi koronával koronázták szentté.

A gyászba borult ország siratta, pedig örvendezni kellett volna;

mert ha nem is lett Imre a királyuk, de lett égi védelmezőjük, örökös példaképük.

Nektek is megmutatja, kedves gyermekeim, hogyan kell jónak, tisztaszívű Isten-gyermekének lennetek. Nem Szent Imrével, egy másik szenttel történt a következő eset. De Szent Imrével is megtörténhetett volna, mert ő is sokszor ment apródjával télen is imádkozni a templomba. Az apród panaszkodott urának, hogy fázik. A szent azt mondta, hogy «lépj a nyomomba !» A szent lábanyomán elolvadt a hó és jég, az apród nem fázott, ha a szent nyomába lépett. Ne fázzatok, ne féljetek Szent Imrével járni. Lépjetek a nyomába, ha nem is olvadt el alatta a hó és a jég, könnyen megtaláljátok az illatáról. Liliomillat lengedez az útján, a tiszta szívek, az üde, érintetlen lelkek illata. Kövessétek !

Szeressétek ti is, kedves gyermekeim, a szüleiteket és tanítóitokat. Hallgassátok és teljesítsétek tanácsaikat. Kérjétek őket kedvesen szépen, tanítsanak benneteket a jóra. A jót és szépet pedig, amit tőlük tanultok, tartsátok meg és kövessétek. Elérkezik számotokra is az a pillanat, amikor választanotok kell : mit akartok? Csalfa, bűnös földi örömeiket-e, vagy égi koronát? Gondoljatok a sok jó tanításra, gondoljatok égi pártfogótoknak, a tisztaszívű Szent Imre hercegnek a példájára és válasszátok az égi koronát ! Fáztok, féltek ettől az úttól? Ne fázzatok, ne féljetek, ez az út verőfényes és illatos, boldog út !

Igyekeznetek kell, hogy méltók legyetek az égi koronára. Figyeljetek csak, édes gyermekeim, minden jócselekedet, minden jele a szeretetnek, minden barátságos, szíves szó, minden nemes gondolat egy-egy szárnyacsapás az égi haza felé. És minden baj, fájdalom szintén ég felé emel, mert minden könnycsepped egy kis foltot mos le a lelkedről.

Fogadd meg mindennap, hogy jobb, kedvesebb, tisztább lelkű, szeretetteljesebb leszel. És kérd az Istent, hogy végre is hajthasd szándékedat : «Uram, Istenem, jó, nemes, tisztaszívű, egyeneslelkű, szerető gyermeked akarok lenni. Engedd meg, hogy minden este, mikor édesanyám utoljára megcsókol, azt mondhassam neki : «Ma jobb, érdemesebb gyermeket csókoltál meg, mint tegnap ! »

Gondolj mindig arra az égi, boldog Szent Imrére, amilyené te is válhatsz a földi élet után. Királyfi nem lehetsz, de tisztaszívű, jó gyermek, sőt szent te is lehetsz. Ezt ne felejtssd és légy jó mindhalálig !

Fohász Szent Imréhez.

Pohárnok Jenő.

Borsiczky Oszkár.

Andante.

1. Szent Imre herceg Isten kedvelt szentje ó légy hazánknak

mf

pártfogója te, Hozzád zokog ma bizó szent reménnyel

Bús Magyarország minden gyermeke! *p* Térdre bo-rul - va

Isten tró-nu-sá - nál csókold zo-kog - va Jézus szent kezét,

f Úgy kérd az Is - tent, hogy e - mel - je föl már

Szent Szűz a - nyánk - nak ár - vult nem - ze - tét!

2. Égi virágszál, fehér liliomszál,
 Szent Imre herceg, tekints le reánk;
 Hozzád az égbe, égi fényességbe,
 Könnyek között száll könyörgő imánk!
 Mária kertjén szép Magyarországon
 Bánat zokog most síkon és hegyen,
 Szent Imre herceg kérd meg a jó Istent,
 Csonka hazánk hogy újra nagy legyen!

Ének Szent Imréhez.

(Gyermekkar.)

Pohárnok Jenő.

Dr. Kerényi György.

Magyar nemzet bol - dog büsz - ke - sé - ge, Imre herceg,

té - ged áld szí - vünk, Dalunk szárnyán hoz - zád

száll a lel - künk, Imre herceg, légy, ó légy ve - lünk.

mf Refr. Jé - zu - sunk - nál, fent a magas égen, Vé - dő - sen - tünk,

szó: zólónk te légy, Te ve - zes - sed szent erények

út - ján magyar hazánk minden gyer - me - két!

**A
SZENT IMRE JUBILEUMI ÉV
LEGSZEBB ALKOTÁSA**

TARCZAY GYÖRGY

AZ ÁRPÁDHÁZ SZENTJEI

Diszkiadású emlékkönyv.

Közel kétszáz, részben színes és sok, eddig könyvben még meg nem jelent, ereklyeszámba menő művészi alkotás reprodukciójával.

Valósággal művészettörténeli műremek.

MEGJELENT ÉS KAPHATÓ A

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatalában:

BUDAPEST, VIII., SZENTKIRÁLYI-U. 28.

és könyvkereskedéseiben:

BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCA 2.

Szeged, Kárász-u. 10., Pécs, Széchenyi-tér 18., Cegléd,
Rákóczi-út 2., Balassagyarmat, Rákóczi fejedelem-út 20.